
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

Kč 15,-

8	duben 2005-6 68. ročník
----------	-------------------------------

OBSAH

(English summary see page no. 27)

Polabský motýl	2
Medzinárodný projekt FANCAM	3
Nová vyšší odborná škola v Opavě.....	4
Netradiční formy vzdělávání v lesnictví	6
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	7
Vzdělávací a výchovné priority odborného školství	9
Interdisciplinárne vzťahy	11
Konference ve Štrbě.....	12
Pedagogická komise.....	13
Biely prameň života	15
Súťaž mladých poľnohospodárov	15
Polabský motýl přivolaával jaro	16
Mládež proti hladu.....	18
Významná jubilea.....	18
Prostějovské továrny na stroje	20
František Karel Dörre	21
SALIMA 2006	23
Učebnice Hydrobiologie.....	24
Péče o dřeviny rostoucí mimo les – I	25
World Bioenergy 2006	26
Soutěž kovářů.....	27
Nová učební osnova	27

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

POLABSKÝ MOTÝL

Tradiční soutěž „Polabský motýl“, bez které by nebyla výstava Zemědělec 2006 v Lysé nad Labem úplná, měla v letošním roce motto: „Řekni to květinou“. Žáci z přihlášených škol zpracovávali soutěžní úkoly:

- a) Grafický návrh a vlastní uspořádání výstavní expozice
- b) Prostřený stůl pro slavnostní příležitost
- c) Sezónová dekorace z hrnkových rostlin pro oslavence
- d) Vázaná dárková kytky pro oslavence

Vytvořená aranžmá představili školy:

- Střední zahradnická škola a Střední zemědělská škola E. A. Komerse, Střední odborné učiliště Děčín-Libverda
- Střední odborné učiliště lesnické Hejnice
- Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou
- Střední zahradnická škola, SOU a OU Kopidlno
- Střední odborné učiliště Liběchov
- Vyšší odborná škola zahradnická a Střední zahradnická škola Mělník
- Střední odborná škola stavební a zahradnická Praha 9

Každá expozice měla nějaké zajímavé nápady či momenty a celkově je možno říci, že pestré barvy použitých květin a materiálů na všech soutěžních stáncích projasnily zamračené – stále ještě zimně laděné – dny. O šikovnosti žáků jednotlivých škol se bylo možno přesvědčit i na předváděcím podiu, kde jejich obratné ruce předvedly zajímavé ukázky vázání květin. Přihlízející diváci se tak mohli nechat před nastávajícími velikonočními svátky inspirovat ukázkami květinových dekorací.

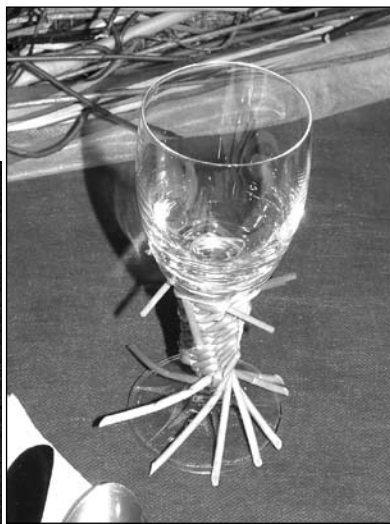
Podrobný článek o průběhu soutěže včetně výsledků naleznete na str. 16.

Nezapomínalo se na nic. I stolní nádobí barevně ladilo (SOŠ Praha)

Pastelové barvy aranžmá navozovaly i přes nepřízeň počasí pocit jara (SZaŠ Kopidlno)

Košičkářská práce se objevila i na stopce skleničky (SOU Hejnice)

Narozeninová oslava v dětském pokoji splňovala vše – něco pro oči, něco pro mlsný jazyček ... (VOŠ a SZaŠ Mělník)

K ilustraci na obálce: Kresba větvičky meruňky s plodem – die bunte Aprikose – vybráno z publikace Allgemeines Deutsches Garten Magazin, 1805

MEDZINÁRODNÝ PROJEKT FANCAM

spája poľnohospodárske školy v Európe

Asociácia riaditeľov stredných odborných škôl pôdohospodárskeho zamerania je od roku 2001 členom medzinárodnej organizácie EUROPEA INTERNATIONAL združujúcej stredné odborné poľnohospodárske školy.

Európska únia smeruje k polyfunkčnému poľnohospodárstvu, ktoré si vyžaduje nové aktivity európskych farmárov. Trhové poľnohospodárstvo postupne ustupuje teritoriálnemu poľnohospodárstvu s výrazným zreteľom na životné prostredie a biologickú rôznorodosť krajiny. Tento trend si vyžaduje tvorbu nových povolání a kompetencií – poznatkov, know-how, interpersonálnych zručností a nové postupy. V súvislosti s uvedením je potrebné revidovať obsah odborného vzdelávania už v rámci počiatočnej prípravy na povolania v prepojení na spoločné postupy krajín Európskej únie.

V snahe nájsť nové metódy, postupy a získať nové zručnosti sa Asociácia riaditeľov stredných odborných škôl pôdohospodárskeho zamerania v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva SR zapojila do medzinárodného projektu FANCAM. Jeho hlavným koordinátorom je Belgicko prostredníctvom agentúry „Agenci FSE Leonardo“. Slovenská strana podpísala dohodu o zapojení sa do projektu v roku 2005. Ukončenie projektu je predpokladané v roku 2007 s následným monitorovaním jeho výsledkov.

Do projektu FANCAM je zapojených osem krajín EÚ – Belgicko, Holandsko, Luxembursko, Francúzsko, Španielsko, Slovensko, Taliansko, Maďarsko.

V rámci predkladaných vzdelávacích projektov sa Slovensko zapojilo do troch projektov, ktorých cieľom je príprava metodiky potrebnej na nadobudnutie odborných vedomostí a zručností pre absolventov stredných odborných škôl pôdohospodárskeho zamerania, ktorá vytvorí spoločnú sieť prístupnú cieľovým skupinám, umožní mobilitu mládeže počas vzdelávania a uznávanie nadobudnutých vedomostí a zručností v rámci zapojených krajín. Na základe spoločných postupov v príprave absolventov stredných odborných škôl pôdohospodárskeho zamerania je zámerom zúčastnených strán udeľovanie výstupných dokumentov absolventom škôl v súlade s klasifikáciou krajín EÚ revidujúcou prístup v štruktúre ISCED (International Standard Classification of Education) z roku 1997 podľa dokumentu

UNESCO 151 EX/8, ktorý uplatňuje princíp porovnateľnosti výstupov v odbornom vzdelávaní.

V rámci projektu FANCAM sa slovenské školy zapojili do troch projektov:

Projekt „Pet shop technician“ zameraný na veterinárne vedy – realizujú tri stredné odborné školy na Slovensku;

Projekt „Agent in agro-turism“ zameraný na rozvoj agroturistiky – realizujú tri stredné odborné školy na Slovensku;

Projekt „Expert for the control of typologies and qualities of processed foodstuffs in the marketing structures“ zameraný na potravinársky sektor – realizujú tri stredné odborné školy na Slovensku.

Okrem troch uvedených projektov má Slovenská republika pripravený štvrtý projekt, ktorý predložíme v máji na európskom meetingu. V prípade záujmu ostatných zahraničných účastníkov, ktorí sa majú možnosť zapojiť, bude tento projekt Slovenská strana realizovať ako pilotný.

Na spoločnom zasadnutí vo februári 2006 v Holandsku sa krajiny zapojené do projektu dohodli, že vo februári 2007 bude medzinárodný meeting na Slovensku. V tejto súvislosti navštívi v júni 2006 Slovensko hlavný komisár pre koordináciu projektu Georges Demeester.

PaedDr., Mgr. Mária Benedikovičová
Ministerstvo pôdohospodárstva SR

Výstaviště Flora Olomouc 20. – 23. 4. 2006

Flora Olomouc

mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, jarní etapa

Jarní zahradnické trhy

prodejní trhy květin, zeleniny, semen, okrasných rostlin, školkařských výpěstků, zahradnických pomůcek a potřeb

Hortifarm

veletrh drobné zahradní mechanizace, zahradnických pomůcek a potřeb

NOVÁ VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA V OPAVĚ

se představuje

Masarykova střední škola zemědělská Opava, příspěvková organizace získala v únoru 2006 akreditaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR pro realizaci úplně nového vzdělávacího programu v rámci celé ČR.

Jedná se o vzdělávací program vyšší odborné školy s názvem „Regionální politika zemědělství a venkova“. Škola se tak stala druhou školou na Opavsku, která otevírá vyšší odborné studium. Zároveň je však ve svém oboru jediná v rámci Moravskoslezského kraje. Od 1. září 2006 tak studenti mohou zahájit studium uvedeného programu na Masarykově střední zemědělské škole a Vyšší odborné škole v Opavě.

Na přípravě kompletních materiálů pro akreditaci nového vzdělávacího programu se dlouhodobě podíleli pedagogové školy spolu s mnoha zástupci odborné praxe. Myšlenka získala širokou podporu ze strany zástupců zřizovatele školy – Moravskoslezského kraje, zástupců statutárního města Opavy, Úřadu práce a mnoha odborných institucí. Hlavní body programu byly konzultovány se zástupci Slezské univerzity v Opavě, která následně chystá k akreditaci bakalářské programy zemědělského charakteru. Materiály vyšší odborné školy zpracoval a úspěšně obhájil před akreditační komisí široký realizační tým pod vedením ředitele školy Ing. Arnošta Kleina a bývalého ředitele Ing. Františka Beneše.

Profil absolventa studijního oboru Regionální politika zemědělství a venkova vychází z požadavků kladených na pracovníka zemědělské prvovýroby, navazujících odvětví na zemědělství a dalších oblastí možného uplatnění absolventů jak na pozici řadových pracovníků, tak ve středním i vrcholovém managementu. Škola tak výrazně rozšiřuje svou působnost a poskytuje žákům tři stupně vzdělání – střední odborné učiliště, střední odbornou školu a vyšší odbornou školu. Současně se jako zástupce Moravskoslezského centra odborného vzdělávání pro rozvoj venkovského prostoru výrazně orientuje také na celoživotní vzdělávání.

Studium se zaměřuje na tyto klíčové kompetence:

Oblast všeobecných znalostí a dovedností

- znalost dvou světových jazyků
- potřeba celoživotního vzdělávání

- politický, kulturní a historický přehled
- kvalitní ústní a písemné vyjadřování
- praktické využití psychologie v daných situacích
- schopnost sledovat a předvídat vývojové trendy
- znalost práce s informačními a komunikačními technologiemi
- pocit spoluodpovědnosti za přírodu, kulturní a historické památky a ochotu je chránit
- znalost bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a jejich realizace
- schopnost využívat komunikativních dovedností k dosažení stanoveného cíle

Oblast odborných znalostí

- znalost makroekonomie a mikroekonomie v potřebném rozsahu včetně navazujících disciplín a orientace v tržní ekonomice
- znalost základních právních norem ČR v návaznosti na obor včetně norem Evropské unie
- znalost finančního, personálního a provozního managementu
- základní znalost technologických procesů v zemědělství
- schopnost ovládat zásady úpravy a skladování zemědělských komodit včetně realizace

Oblast speciálních znalostí

- možnosti realizace cestovního ruchu na venkově
- využití aplikované výpočetní techniky
- možnosti využití obnovitelných zdrojů
- znalost problematiky samosprávy obcí v podmínkách členství v Evropské unii
- zásady sestavení podnikatelského projektu včetně vazeb na finanční instituce

Absolvent studijního oboru Regionální politika zemědělství a venkova je připravován na funkci středního managementu ve velkých a středních podnicích, tzn. na postavení zaměstnance, který má zodpovědnost za celé oddělení, dále na řídicí funkce v malých podnicích a na výkon samostatné náročné práce.

Studijní program Regionální politika zemědělství a venkova je koncipován s ohledem na potřebu zvyšující se odbornosti v oblasti zemědělské prvovýroby i v oblastech

údržby krajiny a rozvoje venkovského prostoru nad rámec znalostí, které poskytuje středoškolské studium. Nutnou podmínkou pro výkon vedoucích funkcí je znalost širokého spektra disciplín, které umožňují rychle řešit běžné provozní problémy a přijímat dlouhodobá strategická rozhodnutí. Studium musí zájemce na tyto rozmanité činnosti předem dobře připravit. Pevně věříme, že program je dobře zpracován a bude pro jeho absolventy prospěšný. Je situován do údržby krajiny, alternativních forem hospodaření, obnovitelných zdrojů energií a projektové činnosti, s níž máme již velké zkušenosti. Základem výuky jsou znalosti v oblasti ekonomických disciplín, silná orientace je na jazykové vzdělávání.

Studijní obor Regionální politika zemědělství a venkova je 3letý, bude realizován denní formou studia a organizován v souladu s Vyhláškou č. 10/2005 Sb. ze dne 27. prosince 2004 o vyšším odborném vzdělávání. Hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech je tvořeno zápočty, klasifikovanými zápočty a zkouškami. Součástí hodnocení výsledků vzdělávání je kreditní systém. Podmínkou pro ukončení studia absolutoriem je získání nejméně 180 kreditů a vykonání všech zkoušek, klasifikovaných zápočtů a zápočtů z povinných předmětů

Školní vyučování ve školním roce trvá 40 týdnů, z toho 32 týdnů probíhá školní výuka, šest týdnů je vyčleněno pro samostatné studium a získání hodnocení v řádném termínu a 2 týdny tvoří časová rezerva. Teoretická a praktická příprava v posledním období vzdělávacího programu trvá nejméně 14 týdnů. Teoretická příprava se uskutečňuje for-

mu přednášek, seminářů, konzultací, cvičení a exkurzí, popřípadě dalších forem, které jsou specifikovány v doporučených postupech výuky u jednotlivých předmětů.

Praktické vyučování bude organizováno ve 2. až 5. studijním období vždy v rozsahu tří týdnů. Na základě smluv budou studenti vykonávat praxe u nejlepších podniků v regionu v oblasti zemědělství a lesnictví, samosprávy obcí, bankovního sektoru, pojišťovnictví apod. Významným partnerem pro spolupráci v oblasti vzdělávání studentů bude Slezská univerzita v Opavě, s níž jsou již předjednány vzájemně výhodné podmínky spolupráce, umožňující využít výtečné zázemí, kterým obě instituce disponují.

Přijetí uchazečů o studium je podmíněno absolvováním úplného středního nebo úplného středního odborného vzdělání a vykonáním přijímací zkoušky. Přijímací zkoušky budou organizovány nejdříve začátkem června, poslední kolo přijímacího řízení se uskuteční do konce září. Obsahem přijímací zkoušky do 1. ročníku je písemný test obecných studijních předpokladů, písemný test z jednoho cizího jazyka, který si uchazeč zvolí z jazyků vyučovaných na vyšší odborné škole a ústní pohovor. Studium bude ukončeno absolutoriem a získáním titulu diplomovaný specialista – Dis.

Veškeré bližší informace k organizaci studia mohou zájemci získat přímo ve škole, zveřejněny budou na webových stránkách školy www.zemedelka.opava.cz.

Ing. Arnošt Klein
MŠZe Opava

Výstaviště Lysá nad Labem

Narcis – 27. – 30. 4. 2006 – 5. výstava narcisů, tulipánů a dalších jarních cibulovin, zahradnické trhy

Natura viva – 25. – 28. 5. 2006 – 12. národní výstava všeho pro myslivce, rybáře a včelaře

NETRADIČNÍ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ V LESNICTVÍ

Latinská Amerika s Karibikem si nemohou dovolit luxus čekat, až dnešní děti dorostou, pochopí význam lesů pro život lidstva na Zemi. Musí podchytit šanci uchránění lesního bohatství dříve, než zmizí zbytek tropických lesů z oblasti Jižní Ameriky.

Závěr symposia ONE, St. Vincent, 1995

Místo úvodu

Světové rezervy vázané na obrovské plochy tropického lesa jsou nejen v Africe, ale zejména i v Jižní Americe, stále více ohrožovány. Jejich udržení na jedné straně, jejich obrovské možnosti využívání na straně druhé, představuje problém, který musí být urychleně řešen a k jehož zdárnému vyřešení je třeba tisíců vzdělaných lesníků, zejména se středoškolským a bakalářským vzděláním. Následně pak i široká osvěta pro obyvatele – pro všechny vrstvy obyvatel – to vše za vydatné podpory státních orgánů, vědeckých institucí, médií.

Následný přehled přibližuje stav z jiného úhlu pohledu a představuje:

- 1 000 000 000 hektarů lesa,
- 2 000 podniků zaměřených na chemické zpracování,
- 3 000 velkých podniků zabývajících se dopravou,
- 5 000 velkých pil a podniků pro zpracování řeziva,
- 300 podniků pro výrobu panelů,
- 10 000 podniků zpracovávajících dřevní surovinu a zalesňování.

Je zpracován na podkladě FAO pro státy Brazílie, Costa Rica, Kolumbie, Chile, Equador, Panama, Peru a podtrhuje náročnost při řešení budoucího vývoje a rozvoje v této obrovské oblasti zejména, náročnost a odpovědnost profesionálních lesníků.

Axiom 1.

Má tak malá země jako je Česká republika nadbytek lesníků? Mají mít orgány a organizace obavy z nadbytku studentů na lesnických středních a vyšších školách či univerzitách. Je pro tyto kádry uplatnění?

Nebylo by důležitější upravit lesnická curricula na širší použitelnost a podstatně zvýšit jazykové schopnosti studentů?

Při mých cestách Malými Antilami jsem potkal řadu lesníků z Pobaltských republik, Německa a dokonce i své studenty z Trutnova. Všichni se uplatnili a jejich status byl vyšší než, když byli na postech u LČR apod. Neměli by-

chom těmto pracovníkům pomoci, poradit, jak řešit různé problémy, podpořit je literaturou, pomůckami! Vždyť se jedná o předvoj našich pracovníků a dle jejich výsledků se bude odvozovat i public relations o naší zemi a jejich schopnostech.

Axiom 2.

Lepší více vzdělaných lesníků než nadbytek nevzdělaných nepracujících nezaměstnaných.

Nová forma lesnického vzdělávání obyvatelstva

Metoda ROUND TABLE DISCUSSIONS – nenáročná netradiční metoda rozšíření profesního lesnického vzdělávání v Karibské oblasti. V rámci mojí poradenské činnosti jsem byl postaven před úkol, jak zvýšit úroveň vzdělanosti vhodným samostudiem jednotlivců a následným posouzením jejich znalosti při diskuzních akcích u tzv. kulatého stolu. Proto byly vypracovány sylaby s požadovanou odbornou náplní a na diskuzních forech byla sledována pomocí zpětné vazby – testy, řízené rozhovory atd., úroveň ovládnutí dané problematiky.

Sylaby s otázkami byly připraveny pro Forest Management – hospodářskou úpravu lesů, zalesňování, úpravu krajiny, ochranu lesů a jejich rekreační a turistické využití. Nabízely kolem 150 otázek typu: Jaké úspěšné metody pro obhospodařování mangrovů mimo pruhové seče znáte?

Dále byly zařazeny obory: těžba a doprava, pilařské zpracování dřeva, ostatní produkty zpracování (dřevěné uhlí ad.), výroba překližek, nábytku, palet, prefabrikátů a poslední významný odbor marketinku – využití lesnických produktů. Celkem na 40 stranách otázek tak byl uveden rámec potřebných znalostí pro základní orientaci v lesnictví, dřevařském průmyslu a obchodu dřevem.

Jelikož společná universita pro Karibskou oblast Université des Antilles et de la Guyane nezajišťuje lesnické ani obdobné vzdělání, stejně jako její campusy na Guadeloupe či Martiniku, jsou základy lesnictví vázány na odbornou literaturu okolních států (např. v Costa Rice, francouzské

či americké university atd.) a diskuzní fora pak probíhají často v rámci ekonomických či agronomických škol na jednotlivých ostrovech.

Významné je tedy posílení znalostí oboru, regionu i celkového vzdělanostního standardu pro obyvatele v rámci celého generačního rozpětí. Tento přínos obyvatelstvu je velmi prospěšný, projevuje se i v oblasti výchovy, např. s vandalismem, odpady pohazovanými v lesích i školách jsem se nesetkal.

Závěrečné shrnutí

Diskuse posledních období se opět zaměřily na počty lesnických škol, počty žáků, organizační uspořádání. Zatím se ale moc nevyřešilo a důkladná, důsledná a promyšlená koncepce chybí. Proto bych chtěl tímto prezentovat svůj názor, podtržený i dlouholetými zkušenostmi nejen v ČR,

že vysoké počty studentů lesnických škol nemusí být nutně negativním prvkem našeho školství.

Dále bych chtěl upozornit na jednu z dalších metod k povýšení vědomostního lesnického standardu – znám ještě i zcela netradiční jiné, a ukázat, že obecně:

Všechny cesty vedou do Říma, ale je potřeba už konečně vykročit.

Jedná se o odpovědnou koncepci a několik pracovníků i ve vrcholných postech je na tuto práci zoufale málo. Určitou naději jsem skládal do komise pro vzdělání bývalého Národního lesnického komitétu, ale ten se rozpadl (navíc bylo stejně nejvíc preferováno téma Šumavy). Takže problémem zůstává i nadále otevřený!

Dr. Ing. Eugen Král, CSc.
VOŠL a SLŠ Trutnov

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA A POTRAVINÁRSKA KOMORA

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) predstavuje v súlade so zákonom č. 30/1992 Zb. v znení neskorších predpisov **neštátnu, verejnoprávnú a samosprávnú inštitúciu**, ktorej poslaním je uplatňovanie oprávnených spoločných záujmov svojich členov pri tvorbe hospodárskej a sociálnej politiky, účasť na jej uskutočňovaní a podpora a ochrana podnikania svojich členov v záujme rozvoja a zveľaďovanie poľnohospodárstva a potravinárstva v Slovenskej republike. V tomto záujme spolupracuje s vládnymi orgánmi, NR SR a s inými štátnymi i mimovládnymi a vedecko-výskumnými organizáciami.

Členská základňa

Členmi SPPK sú fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť v poľnohospodárstve, potravinárstve a v biologických, technických a obchodných službách pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo, ako aj samosprávne organizácie v rezorte pôdohospodárstva a iné subjekty. Viac ako desať rokov bolo **členstvo v komore** podľa zákona povinné, no od 1. januára 2005 sa po novelizácii zmenilo na **dobrovoľné**. Všetky podrobnosti upravujú nové schválené vnútrokomorové normy (Stanovy SPPK, volebný a rokovací poriadok). K 31. decembru 2005 evidovala SPPK celkom 2 104 členov, z toho 1 794 z poľno-

hospodárskej prvovýroby, 174 potravinárskych subjektov, 104 zástupcov sféry služieb a 32 iných subjektov.

Vnútrotná organizácia

Svoju činnosť realizuje SPPK prostredníctvom centrálného úradu a siete 40 regionálnych poľnohospodárskych a potravinárskych komôr (RPPK) po celom území Slovenska. Regionálne komory mohli vznikať len teritoriálne, no podľa novely zákona č. 546/2004 už môžu vznikať, a v roku 2005 i vznikali, aj na inom ako územnom princípe. Úrad SPPK sa vnútorne člení na sekretariát a dva odbory – pre poľnohospodárstvo a služby a pre potravinárstvo a obchod.

Činnosť SPPK riadia **orgány**, ktorými sú valné zhromaždenie, predstavenstvo, predseda a dozorná rada. Najdôležitejším z nich je **valné zhromaždenie**, ktoré schvaľuje stanovy, volebný i rokovací poriadok a ich zmeny, volí predsedu a podpredsedov komory, členov predstavenstva a dozornej rady, určuje hlavné smery činnosti, ako aj výšku a lehotu splatnosti členských príspevkov. Schvaľuje tiež rozpočet a ročnú účtovnú závierku SPPK. **Predstavenstvo** je výkonným orgánom, ktorý riadi činnosť komory medzi zasadaniami valného zhromaždenia. **Predseda** stojí na čele

komory a predstavenstva, dozerá na činnosť úradu SPPK a vykonáva ďalšie činnosti, ktoré mu určia stanovy, uznesenia valného zhromaždenia alebo predstavenstva. **Dozorná rada** predstavuje najvyšší kontrolný orgán, čo ju oprávňuje kontrolovať celú činnosť komory.

Vnútná komunikácia

Vnútná komunikácia SPPK sa orientuje na organizačné zložky i členskú základňu. Základnými komunikačnými nástrojmi sa stali internet, elektronická pošta, ale aj riadne porady a stretnutia profesijných pracovníkov a členov, na ktorých sa diskutuje o aktuálnych problémoch agropotravinárskeho komplexu, ich riešení a o ďalšej činnosti samosprávy. K výhodám patrí skutočnosť, že SPPK ako jediná samosprávna organizácia v SR združuje podnikateľov v poľnohospodárstve, potravinárstve i službách pre agropotravinársky komplex, čo utvára dostatočne **širokú platformu** na riešenie zásadných otázok, tvorbu odborných stanovísk a formulovanie spoločnej stratégie postupu voči štátnej správe, zákonodarným orgánom i zahraničným inštitúciám a organizáciám. Spomedzi všetkých samosprávnych inštitúcií disponuje najrozsiahlejšou a najlepšou informačnou technikou, čo jej umožňuje pružne šíriť informácie medzi podnikateľskými subjektami. Výhodou členstva v SPPK je aj rýchly **prístup k aktuálnym a zaujímavým informáciám**: o situácii na trhu s poľnohospodárskymi komoditami, štatistiky z potravinárstva, novinky v legislatíve SR i EÚ, ako výberom z aktualít rezortu a aktuálneho diania na komore. K niektorým informáciám na internetovom portáli SPPK má prístup len jej riadny člen prostredníctvom svojho špecifického hesla.

Činnosť

Aktivity SPPK sa zameriavajú na nasledovné okruhy problémov:

- legislatívu a právo,
- poradenstvo a vzdelávanie,
- obchodné a trhové informácie a služby,
- spoluprácu so zahraničnými partnermi a organizáciami.

V súčinnosti s ďalšími organizáciami SPPK organizuje a vypracúva stanoviská v rámci pripomienkovania návrhov zákonov a nariadení, organizuje rôzne školenia a semináre na aktuálne témy a tiež poskytuje poradenstvo. Za dôležitú považuje tiež spoluprácu so vzdelávacími a vedecko-výskumnými inštitúciami pri hľadaní riešení a možných nových smerov vývoja v sektore poľnohospodárskej a potravinárskej výroby na Slovensku. Spolu s príslušnými inštitúciami pomáha svojim členom pri skvalitňovaní výroby a tiež propagácii **zdravých a bezpečných potravín vyrobených na Slovensku**.

Z rokovania reprezentantov agrárnych komôr krajín Visegrádskej štvorky vo Dvoroch nad Žitavou (september 2005)

Členstvo v medzinárodných organizáciách

SPPK je riadnym členom Výboru profesionálnych poľnohospodárskych organizácií (**COPA**), Konfederácie poľnohospodárskych družstiev v EÚ (**COGECA**) a Konfederácie potravinárskeho a nápojového priemyslu EÚ (**CIAA**). To umožňuje komore a jej zástupcom reprezentovať a presadzovať záujmy slovenských farmárov a potravinárov na rokovaní rôznych odborných pracovných skupín v zahraničí. Okrem toho sú členské zväzy, združenia a únie členmi medzinárodných profesijných organizácií, čo umožňuje plnohodnotné zapojenie samosprávnych štruktúr SR do zahraničných aktivít, súvisiacich s agropotravinárskym komplexom.

Osobitnú pozornosť venuje SPPK rozvíjaniu zahraničných vzťahov. Z jej iniciatívy sa začali pravidelne stretávať vrcholní predstavitelia agrárnych komôr krajín **Visegrádskej štvorky** – Česká republika, Slovensko, Poľsko a Maďarsko (*viď foto*), k čomu neskôr pristúpili aj podobné summity národných potravinárskych federácií týchto štátov. Rovnako sa komora snaží nadväzovať a rozvíjať dvojstranné vzťahy s agrárnymi a potravinárskymi mimovládnyimi organizáciami v iných krajinách.

Bližšie informácie nájdete na stránke **www.sppk.sk**

Výstaviště Flora Olomouc

Flora profi 9. – 11. 6. 2006

zahradnícký veletrh (určeno pouze odborníkům)

Flora Olomouc 17. – 20. 8. 2006

mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, letní

Letní zahradnické trhy 17. – 20. 8. 2006

prodej květin, zahradnického sortimentu a drobné zahradní mechanizace, pomůcek a potřeb

VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ PRIORITY ODBORNÉHO ŠKOLSTVÍ

v kontextu kurikulární reformy vzdělávání

V současné době kulminuje kurikulární reforma našeho školství reformou odborného vzdělávání. Nově vzniklé rámcové vzdělávací programy (RVP) vymezují závazné požadavky na cíle, obsah a výsledky vzdělávání v konkrétním oboru vzdělání a základní podmínky realizace tohoto vzdělání. Představují státem stanovený a schválený celostátní rámec pro tvorbu školních vzdělávacích programů (ŠVP), v nichž absolventi získají profesní kvalifikaci. Významnými prioritami reformy současné školy je začlenění vzdělání a výchovy k udržitelnému rozvoji do vyučování, posílení jazykového a informačně technického vzdělávání apod. Realizaci těchto vzdělávacích a výchovných priorit napomůže existence nových prvků – klíčových kompetencí a průřezových témat v rámcových vzdělávacích programech, která si škola zapracovává do školních vzdělávacích programů.

Kompetence jako výchovně vzdělávací cíle odborného středoškolského vzdělávání

V rámci vzdělávacích programů pro odborné školy jsou uvedeny kompetence jakožto způsobilosti, které si žák trvale osvojí a je připraven je uplatňovat v životě i dalším studiu. Kompetence je brána jako způsobilost vykonávat činnost na požadované úrovni. Stanovené kompetence by měly být dosažitelné pro většinu žáků z cílové skupiny. Dosažené kompetence v odborném vzdělávání by měly odpovídat stanovenému profilu absolventa pro daný obor vzdělání.

Kompetence v RVP jsou rozděleny na tzv. klíčové, občanské a odborné. Za klíčové kompetence jsou považovány kompetence – tzn. výsledky vzdělávání uvedené v obecné části RVP, jejich náročnost souvisí s kategorií vzdělání (případně s typem školy). Odborné kompetence rozlišujeme obecné – totožné v přípravě na jakékoliv povolání (např. kompetence přispívat k dosahování nejvyšší kvality své práce, kompetence jednat na pracovišti hospodárně, aktivně rozhodovat o své profesní kariéře, uplatnit se na trhu práce, chránit životní prostředí při výkonu povolání, dodržovat bezpečnost práce a ochranu zdraví) a speciální odborné kompetence – vztahují se k danému oboru vzdělání, jsou specifické pro danou profesi. Výchozím podkladem pro jejich stanovení jsou profesní profily. Při deklaraci kompetencí do ŠVP se používá aktivních sloves (absolvent umí, zpracovává, provádí, využívá...). Např.

absolvent ovládá technologii pěstování rostlin, umí obsluhovat traktor, dovede vegetativně množit ovocné dřeviny atd.

Kontext vzdělávacích a výchovných priorit

Obecně byly stanoveny s celosvětovou platností vzdělávací a výchovné cíle, které jsou v souladu s cíli udržitelného rozvoje. Mládež na celém světě by se měla naučit poznání, práci a jednání, naučit se být a žít společně. Uvedené cíle by se měly uplatnit v rámci školních vzdělávacích programů jako vzdělávací a výchovné priority. Pro odborné vzdělávání znamená učit se poznávat – osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si poznatky o světě a dále je rozšiřovat, osvojit si poznatky, pracovní postupy a technologie potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání, být připraven celoživotně se vzdělávat. Učit se pracovat a jednat znamená pro odborné vzdělávání – naučit se zodpovědnému, kladnému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci, získat dobrou pracovní morálku, rozvíjet aktivní přístup k profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce. Učit se být to znamená porozumět sám sobě, rozvíjet se v souladu s morálním kodexem, jednat s vlastním úsudkem a zodpovědností, rozvíjet zdravé sebevědomí, věnovat se rozvoji tělesných i duševních schopností, kultivovat emoční prožívání, rozvíjet tvořivost a volní vlastnosti, rozvíjet specifické schopnosti a nadání. Učit se žít společně znamená např. učit se žít s ostatními, spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt si v ní své místo, respektovat život jako nejvyšší hodnotu a kritérium pro své rozhodování, aktivně se zapojit do občanského života, rozvíjet komunikativní dovednosti.

Průřezová témata

Novým prvkem v rámcových vzdělávacích programech jsou průřezová témata. V RVP pro odborné vzdělávání jsou začleněna čtyři průřezová témata (Člověk a svět práce, Občan v demokratické společnosti, Informační a komunikační technologie, Člověk a životní prostředí), která postupují celým vzdělávacím programem ve všeobecně vzdělávací a odborné složce a jsou významná z výchovně-vzdělávacího hlediska. Průřezová témata jsou v RVP začleněna

do cílů vzdělávání, do občanských, klíčových a odborných kompetencí, do výsledků vzdělávání a učiva; v jednotlivých částech RVP jsou prezentována v různých souvislostech.

Pro ilustraci je uveden konkrétní příklad začlenění průřezového tématu **Člověk a životní prostředí** do rámcových vzdělávacích programů středních odborných škol. Uvedené téma vychází z komplexního chápání vztahů člověka a prostředí a integruje poznatky a dovednosti začleněné do jednotlivých oblastí a okruhů rámcového vzdělávacího programu ve složce všeobecně vzdělávací i odborné. Rozvíjení kompetencí žáků je spojeno s jejich profesním vzděláváním, s důrazem na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a na perspektivní směry technické a technologické modernizace v zájmu udržitelnosti rozvoje. Cílovou vizí průřezového tématu Člověk a životní prostředí je připravit absolventy odborného vzdělávání tak, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy,
- osvojili si základní zákonitosti přírody, chápali postavení člověka v prostředí a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními problémy a pochopili důležitost respektování principů udržitelného rozvoje pro vývoj společnosti,
- získali základní přehled o způsobech ochrany přírody, o využívání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje,
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů,
- pochopili vlastní odpovědnosti za jednání v prostředí a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů,
- osvojili si základní dovednosti šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- dokázali vnímat své okolí a přírodní prostředí ve spojení s estetickými a citovými prožitky, které by se staly součástí jejich aktivního postoje a tvořivého přístupu k životnímu prostředí,
- osvojili si zásady zdravého životního stylu ve spojení se skromností, střídmostí a odpovědností za své zdraví.

V jednotlivých částech rámcového vzdělávacího programu je průřezové téma začleněno do cílů vzdělávání, do učiva, výsledků vzdělávání a kompetencí a je s ohledem na danou složku vzdělávání prezentováno v různých souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se v rámci průřezového tématu propojují a doplňují tak, aby vznikl ucelený

obraz ukazující složitost vztahů v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.

Na realizaci průřezového tématu se specifickým způsobem podílejí různé vyučovací prostředky: vyučovací metody, postupy, formy a učební pomůcky. Z vyučovacích metod je vhodné v maximální míře uplatňovat interdisciplinární aktivizační metody, např. rozhovor a diskusi směřující nejen ke konkrétnímu učivu, ale i k hledání širších souvislostí dané problematiky, problémové vyučování, metodu pozorování a vlastní činnosti žáků. Především v praktické složce vzdělávání (praktická cvičení, odborný výcvik, odborná praxe) je třeba aplikovat znalosti environmentální problematiky do praxe, např. správně odstraňovat odpad, využívat úsporné spotřebiče a postupy, dodržovat požadavky na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadané otázky, úkoly nebo situace mají žákům umožnit nejen procvičení a pochopení probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Vzdělávací i výchovný význam mají žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s odbornou praxí.

Průřezové téma je třeba ve školním vzdělávacím programu realizovat ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení,
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.),
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

K realizaci průřezového tématu je třeba, aby měly školy nezbytné technické vybavení pro teoretickou a praktickou složku výuky. Rovněž je důležitá spolupráce jednotlivých členů pedagogického sboru, školního koordinátora environmentálního vzdělávání a výchovy a vedení školy. Pro realizaci tématu je důležitá i spolupráce s rodiči, s odborníky z různých oblastí environmentální problematiky, s mimoškolním prostředím (např. se středisky a centry ekologické výchovy, se správou národních parků a chráněných krajinných oblastí, s různými ekologicky zaměřenými institucemi, s odbornými pracovišti, v nichž žáci vykonávají odbornou praxi) a se státní správou, která zpracovává koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro jednotlivé kraje.

Bližší informace o tvorbě rámcových vzdělávacích programů pro odborné vzdělávání a o jejich transformaci do

školných vzdelávacích programů lze nalézt na webových stránkách NÚOV www.nuov.cz.

Autorka příspěvku děkuje zástupcům NÚOV za podklady poskytnuté k napsání tohoto textu, zejména Ing. Z. HUSOVÉ, RNDr. V. BUCHAROVÉ a také člence oborové skupiny NÚOV RNDr. D. KVASNIČKOVÉ, CSc.

PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.
Institut vzdělávání a poradenství ČZU v Praze

Článek navazuje na dva předchozí články v Zemědělské škole, v č. 6 – Kurikulární reforma v ČR a její souvislosti a v č. 7 – Rámcové vzdělávací programy a jejich transformace do školních vzdělávacích programů od autorky Ing. Husové z NÚOV Praha.

INTERDISCIPLINÁRNE VZŤAHY

a ich aplikácia pri tvorbe pracovných listov

Milí čitatelia,

posledný zo série pracovných listov – pracovný list č.8 je zameraný na tematický celok **Ekológia**. Významná pedagogička D. Kvasničková (2002) poukazuje na to, že vzťah človeka k prírode, k svojmu prostrediu, k ostatným ľuďom – to všetko má vplyv nielen na život každého jednotlivca, ale bude rozhodovať aj o tom, ako kvalitne a trvalo sa bude rozvíjať ľudská civilizácia. Zhoršujúce sa životné prostredie je hrozbou pre nás všetkých a dáva nám impulz o nevyhnutnosti environmentálneho myslenia, posudzovania a hodnotenia predpokladaných vplyvov ľudskej činnosti a zásahov do životného prostredia.

Jednou z možností ako dosiahnuť toto zosúladenie je vychovávať a vzdelávať ľudí v tomto smere, aby sa naučili cieľavedome riadiť činnosti v každodennom konaní ako aj vo svojej profesii a smerovať tak k trvalo udržateľnému rozvoju. Detstvo je obdobím, ktoré rozhoduje o úspechoch alebo neúspechoch výchovy dospievajúcej mládeže, preto sa aj vzťah k prírode musí vyvíjať od útleho detstva. Premenou záporných väzieb medzi dieťaťom a prostredím na kladné sa postupne utvára pozitívny vzťah detí k prírode, čo je základom ekologického myslenia. Environmentálnu výchovu chápeme ako systematický globálny proces formovania jednotlivca od útleho detstva až do dospelosti, rozvíjajúci jeho sebaúctu, sebadôveru, i úctu a dôveru voči iným ako základ skupinovej kooperácie a aktívnej zodpovednosti.

Vzhľadom k tomu, že v súčasnosti sa na základných a stredných školách v Slovenskej republike ekológia ako samostatný vyučovací predmet neučí, prevláda názor, že environmentálna výchova by sa mala prelínať učebnými osnovami ostatných povinných predmetov (prírodoved-

ných aj spoločenskovedných) v rámci budovania medzipredmetových vzťahov. Preto je potrebné nasmerovať pozornosť žiakov na prírodu a upozorniť ich na nevyhnutnosť jej ochrany, použitím iných menej obvyklých foriem a metód ako pri klasickom výchovno-vzdelávacom procese. Jednou z možností, ako si rozšíriť obzor svojich poznatkov a vedomostí, je aj u žiakov pomerne obľúbený pracovný list.

Mimoškolská environmentálna výchova sa v našich podmienkach realizuje na rôznych úrovniach vzdelávania, počnúc mimovládnyimi organizáciami, svetovými zariadeniami, centrami voľného času, dobrovoľnými organizáciami patriacimi do Slovenského zväzu ochrancov prírody a zariadeniami v pôsobnosti školskej výchovy.

Usmerňujúcich cieľov praktickej činnosti na základných a stredných školách je viac, uvádzame aspoň niektoré:

- postupne zavádzať environmentálnu výchovu do edukačného procesu,
- pozdvihnúť environmentálne vedomie žiakov,
- rozširovať teoretické aj praktické vzdelanie žiakov v oblasti ekológie a ochrany životného prostredia,
- podporiť a prehĺbovať pozitívny vzťah a potláčať agresívne správanie sa žiakov k prírode.

Predkladáme vám ukážku niekoľkých úloh pracovného listu z tematického celku Ekológia. Kompletne znenie pracovného listu Vám pošleme v elektronickej podobe na vyžiadanie v slovenskej alebo českej mutácii. Riešenie úloh sa zaškrťáva, jedna otázka môže mať jedno ale aj viac správnych riešení.

V prípade záujmu o **elektronickú verziu pracovného listu** je možné sa **kontaktovať** na e-mailovej adrese autoriek: kapitoly.ppx@centrum.cz

Pracovní list č. 8

1. Základná funkčná jednotka v ekológii, ktorá zahŕňa komplex organizmov a faktorov, ktoré tvoria prostredie, sa nazýva:
 - a) cenóza
 - b) ekotop
 - c) ekosystém
 - d) biocenóza
2. Ekosystém tvoria:
 - a) biotické spoločenstvá
 - b) abiotické prostredie
 - c) biocenóza
 - d) biotop a biocenóza
3. Súbor živých jedincov rovnakého druhu (homologických), ktoré žijú v rovnakom čase na spoločnom stanovišti, je:
 - a) biotyp
 - b) biocenóza
 - c) populácia
 - d) biotop
4. Riadiaci vplyv populácie, stupeň jej významnosti a postavenie v spoločenstve označujeme ako:
 - a) recesivita
 - b) dominancia
 - c) neutralita
 - d) konštantnosť výskytu

5. Populácie autotrofných a chemotrofných organizmov majú v ekosystéme funkciu:

- a) konzumentov
- b) producentov
- c) dekompozítorov
- d) reducentov

6. Keď jedna populácia žije na úkor druhej, ide o:

- a) symbiózu
- b) parazitizmus
- c) mutualizmus
- d) neutralizmus

Správne odpovede:

1. c); 2. d); 3. c); 4. b); 5. b); 6. b)

Veríme, že séria predkladaných pracovných listov bola vhodnou pomôckou k príprave študentov na maturitnú skúšku z biológie aj odborných poľnohospodárskych predmetov. Ďakujeme vám za vaše pripomienky, námety a ohlasy a tešíme sa na ďalšiu komunikáciu prostredníctvom e-mailu aj tohto časopisu.

PaedDr. Anna Sandanusová

Katedra zoológie a antropológie UKF v Nitre

PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.

Institut vzdělávání a poradenství ČZU v Praze

KONFERENCE VE ŠTRBĚ

Závěry a doporučení z jednání

V březnovém čísle jsme vám nabídli první informaci z mezinárodní vědecké konference na téma „Příprava učitelů a výzkum v oblasti didaktik přírodovědných, zemědělských a příbuzných oborů“, kterou pořádaly Katedra zoológie a antropológie FPV UKF v Nitre, Institut vzdělávání a poradenství ČZU v Praze a Katedra učitelství a didaktiky biologie PřF UK v Praze. A slíbili jsme vám, že se budeme k tomuto tématu vracet, podrobněji pak k vybraným příspěvkům po vyjití sborníku přednášek.

V první části článku vám předkládáme závěry a doporučení z letošní konference, které zaznamenal člen organizačního výboru Ing. Krpálek z IVP ČZU Praha:

- pokračovat v kurikulární reformě středoškolského vzdělávání (modifikovat cíle, obsahy, modernizovat metody a formy vedení výuky);
- nadále monitorovat a didakticky analyzovat učebnice, výsledky zobecňovat v systém doporučení pro pedagogickou praxi;

- posílit roli exkurzí v přírodovědném vzdělávání, implementovat moderní pomůcky a výukové materiály pro podporu vedení exkurzí;
- koordinovat úsilí účastníků konference v získávání grantů z evropských fondů pro vzdělávání a udržitelný rozvoj, společné meziuniverzitní granty mají větší naději na úspěch, navrhujeme vytvořit pracovní skupinu, která by navázala na zkušenosti MU Brno (doc. RNDr. Jiří Matyášek, CSc.);
- rozvíjet programy zahraničních studentských mobilit;
- při plánování obsahové stránky učiva biologie věnovat více pozornosti mikrobiologickým základům a geologii, připravovat v tomto směru učitele biologie;
- v didaktické přípravě preferovat průřezová témata, integrující poznatky napříč tematickými celky a předměty;
- evaluovat průběžně vzdělávací podmínky na ZŠ a SŠ;
- systematicky hodnotit výuku v terciárním vzdělávání, evaluace a autoevaluace se osvědčily v univerzitním prostředí v prvním a závěrečném ročníku studia, věnovat

- nadále pozornost metodice evaluační činnosti a hodnotících nástrojů evaluace;
- aplikovat evaluace také u pedagogických praxí;
- dále rozvíjet problémové vyučování a inovační metody vedení výuky odborných předmětů a implementovat je do pedagogické praxe (podpora kompetencí učitelů během pedagogické přípravy);
- podpořit aktivní účast odborné veřejnosti na procesu tvorby rámcových vzdělávacích programů a připravenost škol na tvorbu školních vzdělávacích programů;
- rozvíjet pedagogické praxe jako cenný nástroj získávání zkušeností a dovedností absolventů pedagogického studia a zároveň je chápat jako zdroj pro evaluaci pedagogické práce v přípravě budoucích učitelů;
- pokračovat v akčním výzkumu integrovaného tematického vzdělávání, rozvíjet kurikulum zkušenostního učení, vyvážit přednášky činnostním učením;
- věnovat zvýšenou pozornost přípravě studentů na nový model maturitní zkoušky;

- snažit se o přesnější posuzování základního učiva s cílem odstranit přetěžování žáků;

Zmíněná konference už byla druhá v pořadí, a proto není bez zajímavosti uvést i loňské závěry. Reflexe na závěrečné ujednání minulé konference – tématem byly metodologické aspekty a výzkum v oblasti výuky odborných předmětů – přednesla v úvodu jednání ve Štrbě doc. Švecová z pražské přírodovědecké fakulty.

Hlavní body, které chtěli pedagogové zpracovat a rozvíjet: standard učitelské profese, vymezení obsahu biologického vzdělávání, modernizace a aktualizace učiva, propracovat systém hodnocení, výstupní kompetence žáků, posílit pedagogickou praxi, posílit kvalitní výzkum, začleňovat informační a komunikační technologii do výuky přírodovědných předmětů, tvorbu podpůrných výukových metodických materiálů, zvýšit a reaktivitu přírodovědných předmětů, zařadit učivo geologie.

PEDAGOGICKÁ KOMISE

z činnosti Asociace

V polovině měsíce března se sešla Pedagogická komise Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru ke svému pravidelnému zasedání. Příjemné prostory k jednání poskytl Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha. K projednání byly do programu zahrnuty čtyři hlavní úkoly: vydávání odborných učebnic, příprava pedagogických dokumentů RVP, organizace vzdělávání odborných učitelů a ředitelů a státní maturity. Následující text vznikl z informací a diskuzních příspěvků jednotlivých členů komise a pozvaných hostů.

Vydávání odborných učebnic

Při vydávání učebnic spolupracovala komise s vydavatelstvím Credit už přes deset let a pro učební obor agropodnikání se podařilo autorsky připravit a vydat téměř dvě desítky učebnic. Komise vždy zajistila kvalitní autory, Credit nezávislou recenzi. Učebnice měly doložku ministerstva školství nebo bývalého Sdružení a dle zkušenosti ředitelů byly tyto učebnice i velmi dobře hodnoceny inspekci. Po zániku Institutu výchovy a vzdělávání MZe ČR projevila o učebnice zájem i učiliště, hlásili se i soukromí podnikatelé.

Problematika zajišťování učebnic se na školách řeší různými způsoby – někde např. mají sklad a učebnice žákům

půjčují nebo prodávají, jinde nechají řešení na vyučujícím a obstarávání na žákovi... Komise doporučuje školám provést revizi a udělat si přehled, z jakých učebnic se odborné předměty učí. Vydavatelství pošle školám nabídkový list a členové pedagogické komise posoudí aktuální stav učebnice – zda stačí pouze udělat dotisk, částečně přepracovat, doplnit, či připravit a vydat znovu. Pro školy je samozřejmě nejlevnější distribuce přímo z tiskárny, kde učebnice nepřešly cenu 200 Kč, nákup přes místního knihkupce bývá o 30–40 % dražší. Pro ekonomický dotisk je potřeba alespoň kolem 400 výtisků, u nových učebnic je minimální náklad 1500 – 2000 výtisků, aby bylo možné dodržet nízké ceny.

Komise si prohlédla slovenskou učebnici Agropodnikání od autora Babinského, kterou hodnotila jako dobrou. Pro české vydání by bylo nutné doplnit české zákony, ani překlad by nebyl pro vydavatelství Credit problém – záleží na zájmu škol. Hovořilo se i o zajímavých a kvalitních učebních programech na DVD, odbornou pomoc a garanci nabídl hostitelský institut.

Příprava pedagogických dokumentů

V oblasti středního odborného vzdělání řeší koncepci a tvorbu rámcových vzdělávacích programů (RVP) a s tím

spojenou transformaci do školních vzdělávacích programů Národní ústav odborného vzdělávání (NÚOV). (*Podrobné články ke kurikulární reformě v ČR a k rámcovým vzdělávacím programům vyšly v únorovém a březnovém čísle Zemědělské školy.*) Programy vznikají a jsou schvalovány ve třech vlnách, pracovní verze jsou v pilotním ověřování, zapracovávají se připomínky. Koncem r. 2006 nebo začátkem r. 2007 půjdou po úpravách první RVP ke schválení na ministerstvo školství. Školy pak budou mít dva roky na přípravu vlastních školních programů, tj. do r. 2009. NÚOV musí do té doby připravit všechny RVP, musí také vědět, jaké obory se budou vyučovat. U některých oborů hrozí nebezpečí – vypadne-li z názvu pojem zemědělský, nezůstane v zemědělských oborech (př. opravář zemědělských strojů, aby nepřešel ke strojírenství). S ekologickými obory se počítá ve čtvrté vlně.

Organizace vzdělávání

Učitelé odborných předmětů by opět přivítali speciální kurzy pro pěstitele, chovatele, ekonomy, mechanizátory..., kde by se dozvěděli novinky a měli by možnost se i vzájemně sejit. Optimální doba by byl poslední týden v červnu či v srpnu. I ředitelé by uvítali další vzdělávání, dosud lze studovat jen přes pedagogickou fakultu. Institut vzdělávání a poradenství už v tomto směru jednal na ministerstvu školství, po roční přípravě považuje toto vzdělávání pod střechou Malé Chuchle za reálné. V oblasti vzdělávání přichází na školy více nabídek, školení nabízí ministerstvo školství, ale i spousta soukromých subjektů, někdy není snadné posoudit kvalitu, vysoké vložné není vždy záruka kvality a naopak.

Státní maturity

Národní ústav odborného vzdělávání si zadal průzkum zájmu žáků o volitelné maturitní předměty na našich školách. Z výzkumu vyplynulo, že 62 % žáků by si zvolilo přírodovědně-technologický základ, 17 % informačně-technologický základ, 11 % občanský základ a 10 % matematiku. Přichází pak problém – jak organizovat třídu? Žáci, kteří nastupují do 1. ročníku už by měli vědět, zda státní maturity budou. Změny by měly být v souladu s tvorbou

školních vzdělávacích programů. Ředitelé škol s nelibostí hledí na skutečnost, že odborným předmětům ubývají hodiny. Dříve zahrnovalo 60 % výuky odborné předměty a 40 % všeobecně vzdělávací, dnes je to skoro obráceně. Asociace bude na tuto skutečnost reagovat dopisem ministerstvu školství, absolventi odborných škol už začínají v praxi chybět.

A opět se tu v diskuzi vracíme k letitému problému praxe. Ministerstvo školství nedořešilo otázku školních statků, jako příspěvkové organizace nedostanou investice, s ministerstvem zemědělství žádná dohoda nevznikla, kraje, kam teď školní statky spadají, mají s řešením problémy. Školy sledují i zahraniční zkušenosti, řešit praxi přes centra, spolupráci s firmami?

Další aktivity

Pedagogická komise má ve svém plánu i organizaci a podporu odborných soutěží škol. Soutěže mají velký význam i jako setkání učitelů praxe, pro porovnání výuky, k získání nových pohledů. Některé, např. soutěžní orba, jsou finančně velmi náročné. Dobré zkušenosti jsou většinou i z individuálních zahraničních praxí, kde žáci navíc získávají i citové vztahy se „svými rodinami“. Zahraniční praxe je možné na školách řešit i přes projekty mobility.

Plán práce pedagogické komise

1. Vydávání odborných učebnic a textů (Credit);
2. Příprava pedagogických dokumentů RVP (spolupráce s NÚOV, MŠMT ČR);
3. Vzdělávání pedagogických pracovníků a ředitelů škol (IVP, ÚZPI, MZe ČR, VŠ, VÚ);
4. Spolupráce s redakcí časopisu Zemědělská škola;
5. Vzájemná spolupráce mezi školami, řešení pedagogických problémů;
6. Spolupráce na přípravě státních a školních maturit, problematika výuky praxe;
7. Organizace odborných soutěží škol;
8. Rozvoj mezinárodní spolupráce.

akr

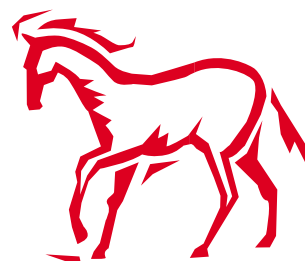
Výstaviště Lysá nad Labem

Květy 13. – 16. 7. 2006

10. celostátní výstava květin a zahradnické trhy

Kůň září 2006

13. výstava koní a všeho co k nim patří

SÚŤAŽ MLADÝCH POĽNOHOSPODÁROV

Stredná poľnohospodárska škola vo Zvolene sa môže pochváliť spoluprácou s viacerými podnikmi odborného zamerania v meste. A to, že sa za jej hlavičkou neskrývajú len teoretické znalosti jej študentov, ale aj ich praktické precvičovanie v koordinácii so súkromným sektorom, demonštruje nedávna Súťaž o mlieku. Konala sa 14.–15. februára 2006 a zúčastnili sa jej žiaci 2. a 4. ročníka stredných poľnohospodárskych škôl. Súťaž sa realizovala na dvoch pracoviskách, a to v učebniach a laboratóriu domovskej školy a na PD Očová. Prvú časť súťaže charakterizovala príprava na dojenie, kam patria pracovné úkony pred dojením (oddojenie prvých strekov, posúdenie kvality mlieka, zdravotného stavu dojnice a pod.), nastavenie počtu pulzov a príprava dojacieho zariadenia. Ďalšou časťou už bolo vlastné dojenie, pozostávajúce z prípravy pracovného miesta, NK – testu – dôkaz zápalu vemena a napokon vlastné dojenie dojacím zariadením, ktoré je v PD Očová na vysokej úrovni.

Ďalšia časť súťaže spočívala vo vedomostnom teste o mlieku, pričom súťažiacim bol vysvetlený a poskytnutý východiskový materiál pre štúdium v odborných predmetoch. Otázky ako limitovaný počet mikroorganizmov v mlieku, jeho fyzikálne a chemické parametre... teda nemali žiakov zaskočiť. K súťaži patrilo aj hodnotenie kvality mlieka a degustačné skúšky u piatich druhov výrobkov (nízkotučné, polotučné mlieko, smotana sladká a kyslá, jogurty). Tu treba poďakovať za poskytnutý materiál a aj celkové sponzorovanie firme I. Wittmann a syn vo Zvolene.

Sprievodným podujatím súťaže boli ochutnávky mliečnych výrobkov. Škola udržiava s mliekárňou veľmi dobré vzťahy, má zmluvne zabezpečené pracovisko praxe. Posled-

nou, no nie menej dôležitou časťou boli laboratórne skúšky surového kravského mlieka. Dôraz sa kládol na určenie správnej mernej hmotnosti mlieka, stanovenia kyslosti mlieka titračnou metódou a mechanická čistota mlieka.

Na celý priebeh súťaže dozerala odborná komisia pod vedením jej predsedkyne Ing. Janky Kočíkovej, vyučujúcej predmety živočíšnej výroby. Poďakovanie patrí aj PD Očová, ktoré každoročne pripravuje veľmi dobré podmienky pre priebeh súťaže.

Po spočítaní bodového hodnotenia žiakov z jednotlivých častí súťaže vyhlásila komisia umiestnenie súťažiacich. Na prvom mieste sa umiestnil **Michal Ďurčov** z 2. C triedy, na druhom mieste **Marek Suchár**, na treťom mieste **Ivan Rybár**, obaja zo 4. D triedy. Prví dvaja súťažiaci postúpili do krajského kola, ktoré sa konalo dňa 2. marca 2006 v Lučenci. Náš súťažiaci **Michal Ďurčov** sa umiestnil na 2. mieste. Súťaž pokračuje celoslovenským kolom, ktoré sa tohto roku bude konať na našej škole a na PD Očová. Celoslovenského kola sa zúčastnia aj žiaci zo zahraničia z Českej republiky a Nemecka.

Na záver je potrebné poblahoželať úspešným súťažiacim, poďakovať odbornej komisii, PD Očová a najmä sponzorom, vďaka ich pričineniu sa mohla celá súťaž uskutočniť. Veríme, že táto milá, no najmä užitočná súťaž bude mať vzostupný charakter a naplní isté kritéria, za účelom ktorých vznikla: Podporiť trend racionálnej výživy populácie obyvateľov Slovenska a taktiež zvýšiť dopyt po tejto kvalitnej surovine a jej výrobkoch. Veď mlieko je liek prírody!

Ing. Anna Škovierová
SPoŠ Zvolen

BIELY PRAMEŇ ŽIVOTA

Súťaž o mlieku pre žiakov stredných poľnohospodárskych, stredných odborných učilíšť, združených a spojených škôl poľnohospodárskych v Slovenskej republike má tradíciu. Stredná poľnohospodárska škola v Michalovciach zorganizovala 9. marca 2006 na základe poverenia Krajského školského úradu v Košiciach VIII. ročník krajskej Súťaže o mlieku.

Na krajskom kole sa zúčastnili dvaja súťažiaci žiaci, ktorí sa umiestnili na 1. - 2. mieste v školskom kole a to, z SPoŠ Sp. N. Ves, V. Kapušany, Michalovce a zahraniční účastníci z Poľska, Rumunska a Maďarska.

Súťažilo sa podľa metodických pokynov vydaných Slovenskou komisiou Súťaže o mlieku:

1. časť súťaže – Test o mlieku,
2. – Vlastné dojenie – na stojisku do kanvy,
3. – Hodnotenie kvality mlieka a degustačné skúšky,
4. – Laboratórne skúšky surového kravského mlieka.

Riaditeľ školy Ing. Ivan Švingal privítal účastníkov súťaže zo Slovenska aj z družobných škôl zo zahraničia, personálny riaditeľ Syrárne Bell Slovensko, a. s., prevádzka Michalovce Mgr. Daniel Havadej poprial súťažiacim veľa úspechov a slávnostne otvoril súťaž. V priestoroch školy sa konala 1. – 3. – 4. časť súťaže, 2. časť súťaže sa konala na Školskom majetku v kravíne. Súťažiaci preukázali pred odbornými komisiami teoretické a praktické vedomosti i zručnosti na veľmi dobrej úrovni. Žiaci na:

1. mieste Ondrej Sokol, SPoŠ Michalovce,
 2. mieste Michal Mošpan, SPoŠ Michalovce,
 3. mieste Ľudovít Urban, SPoŠ V. Kapušany
- postúpili do celoslovenského kola súťaže o mlieku, ktoré sa bude konať vo Zvolene.

Zahraniční účastníci sa umiestnili:

1. miesto – Pokombovits Gellert-Lehel, Livada, Rumunsko,
2. miesto – Hajos Gergő, Nyredháza, Maďarsko,
3. miesto – Piotrik Wator, Lesko, Poľsko.

Účastníkom súťaže riaditeľ školy spolu s hosťom JUDr. Robertom Kaliňákom slávnostne odovzdali upomienkové predmety a víťazom diplom, vecné ceny a krásne džbány. Súťaž o mlieku umožňuje najrýchlejšie prepojenie výskumu, vedy, praxe s školou v rámci Slovenska a Európy. Táto súťaž je pripravovaná v spolupráci s Výskumným ústavom živočíšnej výroby v Nitre, Výskumným ústavom mliekarenstva v Žiline, Univerzitou veterinárneho lekárstva v Košiciach a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre.

Vďaka tejto spolupráci sa žiaci oboznamujú z najnovšími poznatkami v danej oblasti. Táto súťaž vyzdvihuje a oceňuje prácu poľnohospodárov, učiteľov a absolventov, ktorí sa podieľajú na výrobe nenahraditeľnej suroviny, potraviny, akou je MLIEKO.

Verím, že Ministerstvo školstva Slovenskej republiky bude naďalej vytvárať vhodné podmienky pre Súťaž o mlieku. Zdvíham mlieko v pohári, nech sa nám spoločne aj v ďalšom období darí!

Ing. Miroslav Prega
SPoŠ Michalovce

POLABSKÝ MOTÝL PŘIVOLÁVAL JARO

Letošní zima se zdráhala předat svoji vládu jaru, i když kalendář mluvil v její neprospěch. Opožděné přívally sněhu a nízké teploty zabránily jakýkoliv nádech nového života. Ale jarní náladu to nepokazilo ani soutěžícím, ani návštěvníkům výstavy Zemědělec, kteří se přišli do Lysé nad Labem podívat již na šestý ročník soutěže zahradnických a lesnických škol – Polabský motýl, který se konal 15. března 2006.

Soutěžní téma

Soutěžní téma se každoročně mění, ale společným cílem je přiblížit jaro z té méně známé strany i návštěvníkům a napovědět jim, jak přenést kousek první křehké přírody do našich obydlí, tak toužících po prvních slunečních paprscích a něžných jarních barvách. Tématem letošního ročníku byla oslava. Hlavním soutěžním prvkem byla přízdoba slavnostního stolu, dále dárková kytice pro oslavence a sesazená dekorace z hrnkových rostlin. To vše začleněno do jednotlivé expozice a doplněno grafickým návrhem.

Jak se hodnotilo

Stejně jako v předcházejících letech odborná komise se zaměřila na zvládnutí floristické techniky, estetických prvků, ale i na splnění daného tématu. Zastavovali se u zavazování rostlin, jejich spojování a kombinací nebo aranžová-

ní do jednotlivých parterů, na pravidelnosti tvarů jednotlivých zdobných, doplňkových prvků.

Porota novinářů spolu s porotou hostů, která nahradila loňskou porotu zahradníků, se zaměřila na celkové působení celé expozice jako celku na hodnotitele bez ohledu na jednotlivé prvky. Hosté si vážili účasti v porotě a k hodnocení přistupovali se vši zodpovědností.

O co se hrálo

Námětem soutěžní expozice Střední zahradnické školy A. E. Komerce Děčín-Libverda bylo Dětské party laděné do pastelových barev. Blížící se jaro vyjadřoval jak rostlinný materiál, ale tak i ošatka s kuřátky.

Střední učiliště Horky vsadilo na nápadné aranžmá – Vše nejlepší k 50. narozeninám. Výrazná bílá tmavě červená

kombinace upoutala každého. Možná, že stolní aranžmá bylo až moc mohutné, ale slavnostní.

SOU Hejnice si vybrala neobvyklé téma oslavy – Křest knihy Košíkářství. Košíkářské výrobky s citem doplňovaly celou výstavní expozici. Sesazované rostliny byly v jednoduchých koších nebo spíše vajíčkách z proutí. Vtipně působily opletené stopky skleniček. Škoda, že ceny mohou být pouze tři.

Oslava prvního jarního dne se stala mottem Střední školy zahradnické Kopidlno. Jarní nálada se přenesla na všechny, kteří se u práce zastavili. Z proutků se klubaly první jarní květy a přinášely tak dlouho očekávané poselství. Stolní aranžmá bylo umístěno na starém vyšíváním etamínovém závěsu, který jako by přecházel na židle zahalené bílým šifónem, zdobeným mřížkou s propletenými žlutými tulipány. Možná, že v budoucnu by se měly hodnotit nejen stoly, ale i židle.

VOŠ a SZaŠ Mělník se představila Narozeninovou oslavou v dětském pokoji. Přírodní dřevěný stůl nabízel jednoduchou výzdobu, ale precizně zpracovanou a dotaženou do posledního detailu. Převládající barvy byly žlutá, zelená a oranžová.

Krásné šesté narozeniny v podání Středního odborného učiliště Liběchov skloubilo lehkost konstrukce s rostlinným materiálem a pečivem. Expozici doplňovaly plyšové hračky, tak oblíbené u dětí.

Dnes trochu opomíjený Den matek byl soutěžním tématem SOŠ stavební a zahradnické Praha 9. Bílý stůl se zeleným a modrým porcelánem a květinovým parterem ve stejných barvách doplňovaly jmenovky pozvaných hostů.

Opět vynikly krásně zdobené dřevěné židle se zeleným šifónem, přizdobené fréziemi.

Závěrem

Porovnáme-li všech šest ročníků, musíme konstatovat, že každoročně se úroveň zvyšuje a práce jsou stále náročnější a komplexnější. Letos překvapily jednotlivosti jako byl stolní porcelán, který vždy ladil s celkovou kompozicí, ale především krásné židle. Možná, že jednou se dočkáme samostatné soutěže ve výzdobě tohoto kusu nábytku.

Snad ještě jednu poznámku si dovolím. Nikdo nemá zajištěnou výhru. Ti, co si myslí, že jsou kandidáti na první místa mohou propadnout a to třeba tím, že nevěnovali dostatečnou pozornost a péli přípravě. Někdy se to odrazilo již v grafickém návrhu, jindy na samotné vlastní realizaci ...

Výsledky soutěže Polabský motýl

Odborná porota

1. VOŠ zahradnická a SZaŠ Mělník
2. SOŠ stavební a zahradnická Praha 9
3. SŠ zahradnická Kopidlno

Porota novinářů

1. VOŠ zahradnická a SZaŠ Mělník
2. SOŠ stavební a zahradnická Praha 9
3. SŠ zahradnická Kopidlno

Porota hostů

1. SOŠ stavební a zahradnická Praha 9
2. VOŠ zahradnická a SZaŠ Mělník
3. SŠ zahradnická Kopidlno

Milada Borovská

MLÁDEŽ PROTI HLADU

V dnech 30. – 31. 01. 2006 sa v Agroinštitúte v Nitre pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva SR, Agroinštitútu Nitra a Ústavu vedecko-technických informácií Nitra uskutočnila 1. konzultácia nových členských krajín EÚ a prístupujúcich krajín do EÚ so zástupcami Svetového potravinového programu (World Food Programme – WFP). Sprievodnou aktivitou tohto podujatia bola aj plagátová výtvarná súťaž v rámci projektu „Mládež proti hladu“.

Cieľom projektu bolo sprostredkovať vnímanie a chápanie problematiky boja proti hladu na svete prostredníctvom mládeže Slovenska. Plagáty hodnotila komisia zložená z odborníkov, laickej verejnosti a zástupcov študentov. Hodnotilo sa zobrazenie problematiky, nápad a kreativita a použitá technika.

Zo stredného odborného učilišťa poľnohospodárskeho v Šali sa do tejto súťaže zapojili dve študentky, a to Monika

Nagyová z 3. A triedy učebného odboru poľnohospodár so zameraním na farmárstvo a Erika Slobodová z 1. P triedy nadstavbového štúdia študijného odboru poľnohospodárstvo. V konkurencii 14 škôl z celého Slovenska a 52 súťažných prác sa na **1. mieste** umiestnila naša študentka **Erika Slobodová** s plagátom „Škrtni zápalkou a daj iskru nádeje druhým“. Ocenenie víťazke odovzdali p. Powel – zástupca riaditeľa Svetového potravinového programu, štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva SR Ján Golian a Elena Repčíková – riaditeľka Agroinštitútu v Nitre.

Víťazke aj touto cestou srdečne blahoželáme a teší nás, že naši študenti v Šali dosahujú pekné úspechy aj v iných záujmových oblastiach, nielen na poli jazdeckých športových súťaží.

Ing. Lívia Szabóová
SOUP Šaľa

VÝZNAMNÁ JUBILEA

SOUz Praha-Velká Chuchle

Všichni, kteří se zajímají o chov koní a dostihový sport jistě vědí, že v letošním roce chuchelské závodiště oslavuje významné výročí sto let od doby, kdy se Velká Chuchle stala srdcem československého a v současné době českého turf-u. Možná, že ve stínu této jedinečné události trochu zůstávají jubilea Středního odborného učiliště zemědělského v Praze-Velké Chuchli, a proto si dovoluji je připomenout.

V letošním roce si učiliště připomíná dvě výročí, a to 60 let od zahájení organizované přípravy jezdců dostihových koní u nás a 50 let existence učiliště ve Velké Chuchli. Vzhledem k tomu, že jsem měl tu čest, stát v jeho čele od r. 1974 do r. 2005, tedy více než polovinu jeho existence, dovoluji si zavzpomínat na jeho minulost, připomenout jeho současnost a doufám, že realisticky předpovědět jeho budoucnost.

Pohled do historie

Učiliště navázalo na předchozí vzdělávací instituce tohoto druhu u nás, takže nejprve trochu historie. V r. 1946 byla z podnětu Československého Jockey Clubu založena ve Velké Chuchli pokračovací učňovská škola jezdců, ze které později vznikla učňovská škola zemědělská. Prvním sídlem školy byla Trnová u Prahy. V r. 1955 byla výuka přemístěna do Malé Chuchle. To již ale ve Velké Chuchli vyrůstala budova dnešního učiliště, kde byla výuka v učebním oboru chovatel koní-jezdec z povolání zahájena ve školním roce 1956/57. V r. 1962 vzniklo zemědělské odborné učiliště, které se dále zabývalo přípravou mladých adeptů dostihového sportu. Po r. 1974 bylo zřízeno i dálkové studium,

kteří dosud umožňuje řadě významných pracovníků chovu koní a dostihového sportu získat potřebnou kvalifikaci. V r. 1991 bylo ze stávajícího zemědělského odborného učiliště zřízeno Ministerstvem zemědělství České republiky střední odborné učiliště zemědělské, které bylo pověřeno zajišťováním přípravy v učebním oboru jezdec a ošetřovatel dostihových koní v denním, dálkovém a externím studiu. Od školního roku 1994/95 pak bylo v učilišti otevřeno nástavbové studium trenérství dostihových a sportovních koní a vzdělávací kurz specializovaný na problematiku sportovních koní pro absolventy středních škol s maturitou se stejným zaměřením. Tím se učiliště, jehož současným zřizovatelem je hlavní město Praha, jako jediné v České republice, stalo komplexním vzdělávacím zařízením pro

přípravu dostihových jezdců a vedoucích pracovníků na úseku chovu a tréninku dostihových a sportovních koní.

Za dobu své existence vychovalo více než tisíc absolventů, z nichž řada se stala významnými žokeji a trenéry. I když si nečiním nárok na úplnost, dovolím si připomenout alespoň některé. Již první ročník v r. 1947 dokončili mimo jiné S. Bárta, V. Vaňátko, F. Huleš, M. Šusta (dlouhá léta pracuje v učilišti jako učitel odborného výcviku) a J. Kieryk. V dalších letech pak B. Karel a H. Petrлік. Je zajímavé, že ve školním roce 1956/57, kdy byla škola v nových prostorách ve Velké Chuchli otevřena, nastoupili do učení dnešní známí trenéři J. Drlík, F. Minařík a T. Šatra. Je nutno uvést i některé významné absolventy dálkového studia ze 70. let. Byli to na příklad bratři Chaloupkové, E. Palyzová, V. B. Dohalský, bratři Voříškové, J. Kunčar, M. Klučka a celá řada dalších. Z absolventů denního studia té doby připomenu alespoň J. Dolejšího, V. Kubáta, St. Koubka, K. Šarinu, J. Michnu, T. Váňu a J. Hrabánkovou. Poslední dvacetiletí 20. století je již charakterizováno především současnou jezdeckou garniturou a z absolventů se prosadili především J. Donoval, D. Andrés, J. Demele, bratři Koplíkové, I. Kub, D. Török, L. Kasal, K. Bezděková, L. Herková, O. Goiš, R. Chrastina a J. Rája.

Pohled do současnosti

V tomto období se rozvíjí především mezinárodní spolupráce učiliště se Slovenskou republikou, Francií, Itálií a Německem. Řada absolventů odchází po vyučení pracovat do zahraničních dostihových stájí po celé Evropě a někteří se významnou měrou prosazují jako úspěšní dostihoví jezdci na evropských dostihových drahách. Z nich je nutno jmenovat alespoň J. Bojka, J. Palíka a F. Minaříka (absolvent dálkového studia), který dosáhl v minulém roce vynikajícího úspěchu, když se stal německým rovinovým šampionem.

Současnost, kterou ohraničují příchodem nového tisíciletí, nezačala pro učiliště dobře. Všichni máme v živé paměti srpen 2002, kdy velkou část republiky zasáhla ničivá povodeň, která se nevyhnula ani Velké Chuchli. Učiliště bylo zatopeno do výše prvního patra a prakticky zničeno. Přestože ke katastrofě došlo krátce před zahájením nového školního roku, podařilo se, díky pomoci a pochopení odboru školství, Magistrátu hlavního města Prahy započít výuku v provizorních podmínkách v polovině září. Teoretická výuka probíhala ve Středním odborném učilišti technickém na Praze 9, žáci byli ubytováni v domově mládeže Speciálních škol s vadami sluchu v Praze 5 a odborný výcvik již v rekonstruovaných stájích na závodisti ve Velké Chuchli. Tímto způsobem jsme pracovali až do října r. 2003, kdy byla kom-

plexní rekonstrukce a modernizace dokončena a v učilišti byl znovu zahájen plný provoz. S odstupem několika let je nutno všem, kteří se na obnově učiliště podíleli, znovu poděkovat. Ať už je to Magistrátu hlavního města Prahy, který zajistil potřebné finanční prostředky, projektantům, stavebním firmám a v neposlední řadě také zaměstnancům učiliště, kteří se významnou měrou na pomocných pracích při rekonstrukci podíleli. Samozřejmě i žákům, za pomoc a jejich pochopení pro mimořádné podmínky přípravy. Výsledkem činnosti všech zainteresovaných bylo, že učiliště dnes splňuje podmínky moderního vzdělávacího zařízení ať už se týká odborné přípravy, ubytování žáků i dalších stránek jejich zabezpečení.

Z hlediska přípravy žáků je nutno z tohoto období připomenout modernizaci výuky zřízením odborných učeben, zařazením nové audiovizuální techniky do výuky, zkvalitněním jazykové přípravy a zajišťováním počítačové gramotnosti. V rámci zlepšování praktické přípravy žáků jsme pokračovali v rozvoji mezinárodní spolupráce s tradičními partnery, především SOU Šaľa, ale i s představiteli organizačních připravujících budoucí dostihové jezdce v Německu, Francii a Itálii. Výsledkem tohoto úsilí je záměr, zavést do našeho systému přípravy progresivní poznatky z jednotlivých zemí a dále rozvíjet již dobře známý systém mezinárodních žákovských dostihů tak, aby budoucí adepti dostihového řemesla měli již v době přípravy možnost, porovnat své dovednosti se zahraniční konkurencí. Z dosavadních poznatků můžeme konstatovat, že si naši žáci nevedou špatně.

Mezinárodní spolupráci chceme nadále rozvíjet, a proto jsme na podzim minulého roku v učilišti přivítali ředitele British Racing School, p. McDonalda s chotí, projednali možnosti spolupráce a v první polovině letošního roku navštíví představitelé učiliště a vybraní žáci Anglii. V této době také pracujeme na získání grantu v rámci programu Leonardo da Vinci, jehož výsledkem bude další rozvoj spolupráce a výměnných pobytů v Anglii a Francii.

I v posledních letech se podařilo připravit řadu kvalitních absolventů, kteří v současné době zauímají významné místo v našem dostihovém provozu. Z nich připomínám alespoň I. Miličkovou, R. Koplíka, V. Janáčka (titul žokej získal jako nejmladší absolvent), J. Šafáře a J. Pavlíčka. Ze současných žáků jsou dobrým příslibem I. Koplíková, která získala loňský šampionát žáků, M. Zatloukal, M. Korenek, K. Hanáčková a v klusáckých dostizích E. Volf.

Kromě vlastní přípravy žáků zaměstnanci učiliště spolupracují i na zajišťování dalších aktivit v oblasti dostihového a jezdeckého sportu. Tradiční je již organizace kurzů pro

začínající amatérské dostihové jezdce v rámci spolupráce s SČADJ a pronajímání prostor pro školení funkcionářů a aktivistů České jezdecké federace. Pracovníci učiliště se podílí i na práci rozhodčích, komisí JC ČR, orgánů České klusácké asociace a při přípravě instruktorů odborného výcviku žáků spolu s Ústavem zemědělských a potravinářských informací v Praze.

V současné době nabízí učiliště získání kvalifikace v těchto oborech vzdělání, které je možno studovat v denní, dálkové nebo externí formě:

Jezdec a ošetřovatel dostihových koní (41-53-H/008)

Trenérství dostihových a sportovních koní (41-43-L/507) – nástavbové studium

Vzdělávací kurz specializovaný na problematiku sportovních koní

Další podrobnosti, které se týkají vzdělávací nabídky lze získat při osobní návštěvě v učilišti (kdykoli po telefonické dohodě), na www.sou-chuchle.cz, sou-chuchle@sou-chuchle.cz, tel. 257 941 094, fax 257 940 269.

A jak dál?

Z uvedených řádek je zřejmé, že historie učiliště je bohatá, současnost dává dobré předpoklady pro kvalitní přípravu a stabilitu zaměstnání po absolvování učiliště, protože kvalitních dostihových jezdců a i stájového personálu je stálý nedostatek (na zaměstnance učiliště se trvale obrací majitelé dostihových stájí a trenéři se žádostí o doporučení potřebných pracovníků). Je tedy dobrá perspektiva k získání zaměstnání nejen u nás, ale i v zahraničí.

Co tedy přát učilišti do budoucna, kam by mělo směřovat? Především dostatek dobrých žáků, kteří budou přicházet s cílem, aby získali kvalitní teoretické i praktické vzdělání, podíleli se na rozvoji chovu koní i dostihového sportu u nás a zvýšili jeho konkurenceschopnost v Evropě i ve světě. Za tím účelem dále rozvíjet spolupráci se zeměmi s vyspělým chovem koní a dostihovým provozem tak, aby absolventi učiliště přispěli svou dobrou prací ke zvýšení jeho úrovně, návštěvnosti dostihů a tím pomohli jeho propagaci a zvýšení společenské úrovně dostihového sportu.

Ing. Václav Kolečko
SOUz Praha-Velká Chuchle

PROSTĚJOVSKÉ TOVÁRNY NA STROJE

Wichterle a Kovařík a.s., Prostějov, Morava

3. díl

WIKOV

Wikov, to byla počáteční písmena jmen majitelů továrny pánů Wichterleho a Kovaříků. Továrna začala vyrábět ve 20. a 30. letech 20. století jako doplňkový program i osobní automobily. V r. 1922 majitelé firmy Wikov dostali nápad vyrábět v Prostějově i automobily a téhož roku byl do továrny přivezen z návštěvy vídeňské výstavy vůz italské značky Ansaldo, který měl posloužit jako vzor. Sériová výroba automobilů byla zahájena o tři roky později. V nabídce figurovaly dva typy automobilů, Wikov 7/28 a Wikov 40. Jejich pokroková, leč složitá konstrukce byla příčinou vyšší ceny a v důsledku toho klesal o tato auta zájem. Firma se proto snažila rozšířit nabídku a vyvinula prototypy osmi a šestiválcových vozů. Ani jeden se však do výroby nedostal. O úspěch se tedy konstruktéři pokusili v oblasti malého lidového automobilu, ale trh byl již nasycen modely Praga Baby či Škoda Popular. Výkon motorů použitých v osobních automobilech

byl dostatečný i pro nákladní 1,5 tunové vozidlo Wikov. A tak k výrobnímu programu opět přibýly zemědělské stroje a traktory.

Je nutno se zmínit o sportovních úspěších firmy. Její typy Wikov 35 či 1500-Sport se proslavily na mnoha závodních tratích. Rovněž stavbou kvalitních a pohledných karoserií si Wikov získal tak dobrou pověst, že je pro své vozy odebírala i firma Praga. Ani to ovšem nepomohlo, a proto byla výroba aut v Prostějově r. 1936 zcela zastavena. Produkce firmy sice představovala necelých 10 % z celkového státního objemu výroby, když se ale nabízely vozy Wikov, nabízelo se i něco víc, ... česká kvalitní značka.

Firma se dále věnovala již jen svému původnímu výrobnímu programu – výrobě zemědělských strojů, které se později prodávaly pod značkou Agrozet, a které ještě později převzal strojírenský podnik ROSS.

Stabilní motor ROBOT

Rok výroby	1934
Počet válců	1
Provedení	mobilitní
Palivo	Diesel
Motor	jednoválec, vertikálně uložený, vodou chlazený
Výkon (W) (k)	2,941 (4)

Nákladní automobil Wikov 1,5 t

Rok výroby	1935
Objem válců (cm ³)	1942
Motor	zážehový, čtyřdobý, kapalinou chlazený
Výkon (kW) (k)	29,4 (40)
Počet válců	4
Max. rychlost (km/h)	—
Vrtání/zdvih (mm)	76/107

Osobní automobil Wikov 7/28 (Sport)

Rok výroby	1925–32
Objem válců (cm ³)	1478
Motor	zážehový, čtyřdobý kapalinou chlazený
Výkon (kW) (k)	20,6 (28)
Počet válců	4
Max. rychlost (km/h)	90
Vrtání/zdvih (mm)	66/108
Poznámka: Výkon verze Sport se pohyboval mezi 25,76–29,44 kW (35–40 k), rychlost okolo 140 km/h	

Osobní automobil Wikov 40

Rok výroby	1933–35
Objem válců (cm ³)	1942
Motor	zážehový, čtyřdobý, kapalinou chlazený
Výkon (kW) (k)	31,6 (43)
Počet válců	4
Max. rychlost (km/h)	105
Vrtání / zdvih (mm)	76/107

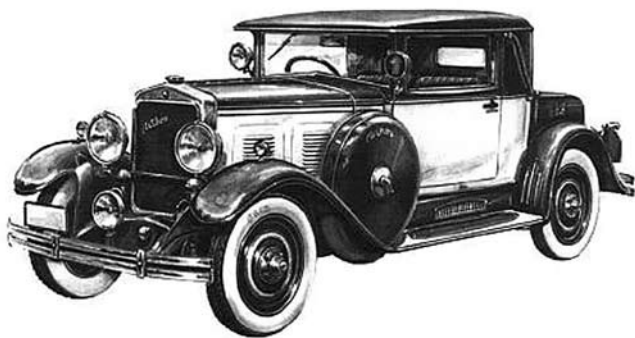
Osobní automobil Praga Baby

Počáteční rok výroby	1936
Vrtání / zdvih (mm)	60/88
Provedení	osobní
Objem válců (cm ³)	995
Motor	zážehový, čtyřdobý, kapalinou chlazený
Výkon (kW) (k)	16 (22)
Počet válců	4
Max. rychlost (km/h)	90

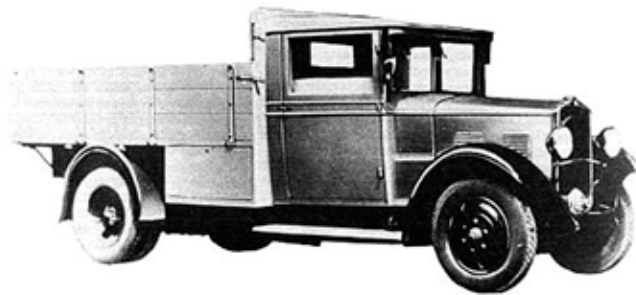
Osobní automobil Popular

Počáteční rok výroby	1935
Vrtání/zdvih (mm)	65/75
Provedení	osobní
Objem válců (cm ³)	995
Motor	zážehový, čtyřdobý, kapalinou chlazený
Výkon (kW) (k)	16,1 (22)
Počet válců	4
Max. rychlost (km/h)	90

Ing. Petr Novák, CSc.
MZe ČR

Osobní automobil Wikov 35

Nákladní automobil Wikov 1,5 t

Uplyne 170 let od narození

FRANTIŠEK KAREL DÖRRE

„Království české, tato země přírodou tak štědrě nadaná, chová ve svých poměrech klimatických, v jakosti a rozdělení hospodářské rozlohy podle druhů zemědělských (role, luka atd.), ve svých hospodářských zařízeních, jakož i ve vztazích národohospodářských netoliko

k ostatním zemím rakousko-uherského mocnářství, nýbrž i ku cizině, nejbezpečnější základy pro chov zvířat, a to nejen rozsáhlý co do čísla, alebrž i co do správy pojišťující jemu trvalý zdar...“

F. K. Dörre, 1891

Úvodní úryvek pochází ze slavnostního spisu vydaného „Ústředním odborem hospodářským všeobecné jubilejné výstavy zemské v Praze 1891“, pod redakcí profesora české vysoké školy technické Dr. J. B. Lambla, hospodářského inspektora Františka Žemličky a tajemníka zemědělské rady Ferdinanda Hillera. Uvedený spis, „vyšlý z nejčistějších vlasteneckých úmyslů“, zahrnoval „příspěvky ku dějinám zemědělství v království českém za století 1791 až 1891“. Autory byli přední reprezentanti jednotlivých oborů.

Skutečnost, že profesor František Karel-Franz Carl-Dörre byl vyzván ke zpracování úvodní kapitoly tematického celku produkce živočišná – (nazvanou Povšechné ocenění hospodářského účele a významu chovu zvířat) – je výmluvná. Jeho cesta k metě uznávaného odborníka a oblíbeného pedagoga je spojena s děčínským panstvím hraběte Thuna a hlavně pak se školou v Libverdě.

44 let ve službách „Libverdy“

S jeho jménem se pojí velký kus historie libverdského školství. Jako sedmnáctiletý (narozen 4. 11. 1836 v Benešově nad Ploučnicí) přišel do Děčína-Libverdy studovat tzv. praktikantský kurz (vyšší oddělení) jedné z našich prvních dvou rolnických škol založených v r. 1850. První praktikanti v Libverdě přijati v létě 1852. Jeho učitelem byl Karel Milan Lambl, Jan Benda, mezi jeho spolužáky byl, mimo jiné, i Jan Baptista Uhlíř – později rovněž významná osobnost našeho zemědělského školství. Po absolutoriu (1855) zůstal ve službách hraběte Thuna jako hospodářský úředník.

Dne 1. ledna 1863 byl ustanoven „správcem školního dvora v Libverdě a učitelem o jeho poměrech s hospodářskou praxí“. Škole zůstal věren až do konce své profesní dráhy. Měnil se statut školy, měnilo se všechno okolo, i jeho postavení – on zůstal do roku 1907. Po 44 letech poctivé služby libverdské škole byl penzionován. Dožil se bezmála 78 let, 30. října 1914 v Děčíně zemřel.

Pedagogické působení začínal – řečeno dnešní terminologií – ve funkci učitele praktického výcviku. V roce 1866 vzniká oficiálně (stejně jako v Táboře) Vyšší hospodářský a hospodářsko-průmyslový zemský učební ústav v Děčíně-Libverdě (Die höhere landwirtschaftliche und landwirtschaftlich-industrielle Landes-Lehranstalt in Tetschen-Liebwert) a Dörre se zde stává profesorem. Vypracovává se na uznávaného odborníka v oblasti ekonomiky, organizace a účetnictví. (Původní rolnická škola i tento vyšší ústav byly umístěny ve stejné budově, a to až do r. 1879, kdy rolnická škola byla přemístěna do České Lípy.)

Na konci školního roku 1868/69, kdy na funkci „místního“ ředitele školy rezignoval prof. PhDr. Theodor von Gohren („vrchním“ ředitelem byl A. E. Komers), nastupuje na jeho místo hospodářský správce a profesor Dörre. Zpočátku jako zástupce místního ředitele, od r. 1872 jako místní ředitel. V jeho osobě se tak opět po 14 letech spojuje správa školy se správou školního statku. V létě roku 1884 se Komers vzdal funkce vrchního ředitele. Tato funkce již nebyla obnovena, školu tedy od té doby spravoval jediný ředitel a tím byl po dalších 23 let F. C. Dörre.

Od roku 1884 mění škola znovu svůj název na Vyšší hospodářský zemský ústav, 5. května 1900 je povýšena na Královskou českou hospodářskou akademii. (Blíže viz např. Sekýrková M.: Z dějin zemědělské školy v Děčíně-Libverdě, DVT, 3, 1997, s. 129–146.)

Co přivádělo studenty do Libverdy?

Mgr. Hana Slavíčková z děčínského archivu si v Almanachu ke stopadesátiletému výročí zemědělských a zahradnických škol v Děčíně-Libverdě (Děčín, 2000) při zamyšlení nad historií libverdské školy klade zásadní otázky: „Co způsobilo, že zemědělská škola nacházející se v nezemědělském kraji prosperovala a získala si věhlas po celé rakouské a rakousko-uherské monarchii? Co sem přivádělo studenty ze všech dědičných habsburských zemí a v některých případech i z Německa a Itálie, či dokonce z Nizozemí, Švýcarska, Ruska nebo balkánských zemí?...“ Důvodů bylo zřejmě víc. Ale jedním z nejvážnějších byla úroveň školy. A tu nedělají paláce, ale osobnosti! A mezi ně nesporně F. C. Dorre patřil. Ne sice mezi ty neznámější, ale mezi ty zasloužilé nepochybně ano!

Nebylo snadné uspět už v jeho první funkci. Jak přiznává většina těch, kteří byli v podobném postavení, lze jen těžko optimálně sladit zájmy školy a hospodářství. Dörre to dokázal. V průběhu těch více jak třiceti let, kdy stál v čele ústavu, byl tvůrcem i vykonavatelem mnoha obsahových, organizačních i personálních změn. Díky svým schopnostem a pracovitosti, i díky své milé, klidné povaze převedl školu přes nejedno úskalí až k oné metě nejvyšší. Dokázal nejen sám všestranně pracovat, ale také vytvářet podmínky pro ostatní. Za jeho éry působila – přišla, popřípadě zde vyrostla – řada uznávaných odborníků (namátkou: chemik prof. Dr. F. Ullik, přírodovědec prof. Dr. J. E. Hibsch, všestranný prof. A. A. Šmíd, učitel chovu prof. A. Leydhecker a další.) Významnou roli sehrála výzkumná stanice agrochemická, která zde byla zřízena zásluhou A. E. Komerse již ve školním roce 1857/58. V r. 1867 také vyslal Dr. C. von Gohrena na studijní cestu po Francii a Německu, aby tu prostudoval metody a do-

cílené výsledky ve využití školních statků a výzkumnictví. Jejím správcem byl po Dr. Gohrenovi profesor agrochemie a zemědělské technologie Dr. František Ullik (1836–1896) U něho pracoval po dobu studií v Libverdě i prof. Julius Stoklasa atd.

Sám ředitel Dorre se zabýval hospodářským průzkumem zemědělských a lesnických poměrů v okrese, obecnými problémy organizace a řízení podniku, účetnictvím apod. Podílel se na osvětové činnosti všemi formami – přednáškami, konzultacemi, výstavami, psaným slovem. „Byl v první době pokrok na malostatcích v Čechách šířen hlavně příkladem na velkostatech, a ty řídili hlavně absolventi Libverdy,“ čteme v 2. dílu Sitenského Hospodářském slovníku naučném vydaném v roce 1909 (s. 823).

Požíval dobré pověsti i v nejvyšších pedagogických kruzích. Jako účastník mnoha závažných jednání přispěl k řešení otázek širšího významu. Například, jak informují Hospodářské listy (roč. 1873/74 str. 186), byl přizván k jednání ve věci zřízení dvou středních zemědělských škol na Moravě. Jednalo se o první školy toho typu v českých zemích vůbec. Komise, v níž zasedal vedle „ministeriálního rady“ Lorence, statkář Josef Aresin, olomoucký profesor Deml a ředitel Dörre, doporučila zřízení tříročníkových ústavů ve spojení s hospodářstvím. Podílela se na přípravě organizačního řádu, učebního plánu atd. Přizván byl také například do poradního sboru Zemědělské rady v r. 1883, která řešila „zlepšení cestovního vyučování hospodářského“ (Farský, 1922).

Ing. Josef Rozman, CSc.
Moravská Třebová

SALIMA 2006

pár postřehů z brněnského veletrhu 7. – 10. 3. 2006

Nosnými tématy v letošního ročníku mezinárodních potravinářských veletrhů (SALIMA – 25. mezinárodní potravinářský veletrh, MBK – 3. mezinárodní veletrh mlynářství, pekařství a cukrářství, INTECO – 22. mezinárodní veletrh zařízení pro obchod, hotely a veřejné stravování, VINEX – 12. mezinárodní vinařský veletrh) byly bezpečné potraviny a zdravý životní styl.

Den pro bezpečné potraviny

Podle průzkumu věří v ČR tři čtvrtiny spotřebitelů zdravotní nezávadnosti potravin českého původu. Toto zjištění je potěšující a aby se tento trend zachoval a procento spokojených zákazníků se neustále zvyšovalo, představila na

veletrhu Státní zemědělská a potravinářská inspekce unikátní přístroj na odhalování falšovaných potravin. Jedná se o zařízení, které umožní odhalit falšování vína, džusů, medů a dalších potravin a prokáže původ například aromatických látek, destilátů, octových marinád nebo omáček. Nepoctivým výrobcům tak bude znemožněno, aby klamali spotřebitele falšovaným výrobkem, který nemá předepsané složení či je označen nesprávným původem; nemá složky, které deklaruje; v němž je dražší složka nahrazena levnější či je všelijak nastavován apod. V současné době probíhá jeho testování a plný provoz bude zahájen v druhé polovině letošního roku, kdy se předpokládá 100% využití přístroje ve 24hodinovém provozu.

Zajímavá informace zazněla z oblasti ovocnářství. Značným problémem v oblasti kvality jablek jsou ochranné prostředky. V jednotlivých zemích EU se používají různé postřiky s různými ochrannými látkami. Čeští ovocnáři pěstují jablka v tzv. integrovaném systému, kde je omezeno používání různých druhů pesticidů. Tím je dosaženo stavu, kdy hodnota reziduí je např. třikrát nižší než například v jablkách z Polska. Naše plody jsou tudíž bezpečné a pro správnou výživu podstatě vhodnější. Tento fakt však bohužel nikoho nezajímá a obchodní řetězce preferují plody zejména z Itálie a Nizozemska a u jablek průměrné kvality (které splňují normy reziduí a jsou tedy nezávadné) dováží hlavně z Polska, kde jsou nastaveny jiné podmínky pro pěstování (zemědělci neplatí sociální a zdravotní pojištění) a je tudíž dosahováno jiných cenových hladin.

Projekt TRENDY – správně nastoupená cesta v oblasti nápojů a jídel pro zdravý životní styl

Pod pojem zdravý životní styl lze zahrnout řadu oblastí od zdravých stravovacích návyků přes péči o dušení zdraví až po prospěšné pohybové aktivity. Nejvíce pozornosti se na počátku 21. století věnuje oblasti stravovacích návyků, zejména pak v boji proti obezitě (ta je totiž v závěsu za kouřením druhou nejčastější příčinou předčasné smrti). Po r. 1989 došlo u obyvatel ČR k výrazné – s potěšením lze konstatovat, že pozitivní – změně ve stravovacích návycích.

V pavilonu D, kde byl projekt TRENDY umístěn, se prezentovalo v 35 třípodlažních vitrínách přes 50 společností s výrobky pro zdraví, novými trendy v potravinářské výrobě a výrobě nápojů. Pro lepší orientaci byl celý projekt rozdělen do 6 kategorií:

- GO Future! – představil potraviny budoucnosti,
- GO Trends! – představil výrobky moderního stravování,
- GO Nature! – zdravý styl,
- GO Travel! – národní speciality, mezinárodní kuchyně,
- GO Kids! – stravování dětí a mládeže,
- GO Special – dietní a speciální potraviny.

Vystavené výrobky vypadaly velmi lákavě a teď již záleží na obchodnících, jak rychle se dostanou stůl běžného spotřebitele.

Nové projekty Potravinářské komory

Potravinářská komora představila na veletrhu dva nové projekty. První z nich nese název „Najdi svého výrobce“. Na webových stránkách komory byl 7. března 2006 otevřen registr, ve kterém jsou uvedeny české firmy podle jednotlivých oborů (pod svými značkami) i s výrobky značky Klasa. Cílem těchto stránek je, aby se spotřebitelé lépe orientovali v široké škále potravinářských výrobků a snadno si našli kvalitní český výrobek. Druhý projekt je technologická platforma, kterou komora zakládá pro celý potravinářský řetězec. Jde o systém,

ve kterém figurují prvovýrobci, vlastní producenti, univerzity, výzkumné ústavy, obchodníci i spotřebitelé.

Rodina výrobků značky KLASA překročila magickou tisícovku

Na letošním veletrhu předal ministr zemědělství Jan Mládek certifikáty 186 výrobkům 33 firem, čímž se docílilo konečného stavu 1030 výrobků s logem národní značky kvalitních potravin KLASA. Jestliže v r. 2004 znalo značku KLASA 1,5 % spotřebitelů, dnes už jí zná díky masivní marketingové podpoře více než 70 %. Značka se opírá o tři základní principy – nadstandardní bezpečnost a kvalitativní kritéria, o čistě tuzemskou výrobu a převážně tuzemský původ surovin. Dále je vždy spojena se jménem konkrétního výrobce (tudíž nemůže být spojeno např. s žádnou privátní značkou obchodního řetězce) a záměrem správce značky je, aby se v budoucnu uskutečnil prodej výrobků se značkou KLASA na zvláště vyznačených plochách supermarketů a hypermarketů. Budeme jen doufat, že snaha dostat takto označené výrobky bude korunována úspěchem, zatím je bohužel situace opačná. Obchodní řetězce se věnují zboží především střední kvalitě (někdy té nejhorší), protože je pro ně rozhodující cena. Tíživé problematice v oblasti tvorby cen se dokonce věnoval seminář s názvem „Problém aplikace podnákladových a podnákupních cen na českém trhu“, který uspořádal Svaz obchodu a cestovního ruchu.

Mezinárodní potravinářské veletrhy SALIMA 2006, které byly první od našeho vstupu do EU, ukázaly, že naši výrobci mají spotřebitelům co nabídnout a v silné zahraniční konkurenci se rozhodně neztratí. Pedagogové a žáci středních a škol zemědělského a potravinářského zaměření by si neměli nechat ujít příští ročník v roce 2008, který bude jistě opět nabitý zajímavými přednáškami, konferencemi a semináři jako byl ročník letošní a budou si moci prohlédnout nové inspirativní výrobky našich i zahraničních výrobců.

-bačka-

UČEBNICE HYDROBIOLOGIE

Střední rybářská škola Vodňany vydala v uplynulých týdnech svým nákladem další z řady odborných učebnic. Je to tentokrát třetí přepracované vydání Hydrobiologie autorského kolektivu P. Hartmann, I. Přikryl, E. Štědronský.

Kniha je koncipována jako úvod do hydrobiologie nevyžadující předběžné hydrobiologické či ekologické znalosti a je zaměřena na vnitrozemské vody střední Evropy. Po úvodní kapitole o fyzikálně chemických vlastnostech vodního prostředí následuje obsáhlý přehled sladkovodních

organismů a seznámení s ekologickými vztahy. Mezi praktičtěji zaměřené části patří přirozená potrava ryb, odpadní vody a právní ochrana vod.

Obsaženy jsou i náměty na praktická cvičení. Kniha má téměř 359 stran a 144 obrázků a obrazových tabulí. Učebnice není pojata úzce rybářsky a může proto být využita i na jiných středních školách, jako doplňující text pro vysoké školy a dále i pracovníky vodárenských organizací, referátů životního prostředí, aktivisty ekologických organizací i zájemci z řad laické veřejnosti.

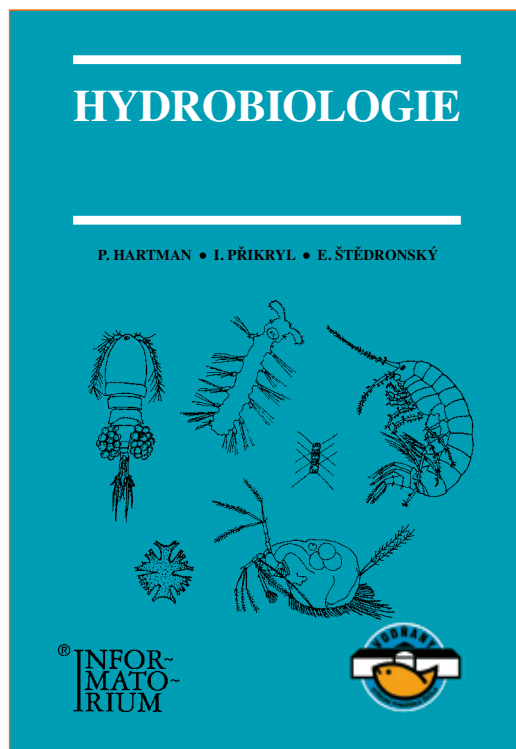
Knihu na základě písemné objednávky rozesílá na dobírku přímo Střední rybářská škola Vodňany, PSČ 389 01, fax: 383 382 409, tel.: 383 382 410–411. Bližší informace a objednávací lístek jsou k dispozici na stránkách naší školy www.srs-vodnany.cz

V současné době na skladě připravené k zaslání předchozí učebnice

- Rybářství ve volných vodách
- Zpracování ryb
- Obecné rybářství (anatomie a fyziologie)
- Pstruhařství
- Rostliny vod a pobřeží

Připravované pro rok 2006

- Nemoci sladkovodních a akvariálních ryb (již čtvrté přepracované vydání)

Připravované pro další roky

- Chov ryb v řízeném prostředí
- Rybníkářství

S pozdravem Petrův zdar

Ing. Miroslav Merten
Střední rybářská škola Vodňany

PÉČE O DŘEVINY ROSTOUCÍ MIMO LES – I

J. Kolařík a kol.

Vydal ČSOP Vlašim, 2003, stran 262, římské číslování stran u příloh: 1 str. I–VI, příl. 2 str. VII–XX, příl. 3 str. 21–34, příl. 4 str. 35–44, příl. 5, 6, 7 str. 45–L. Vysvětlivky 3 s., rejstřík 2 s., lit. 12 s. Přehled vydaných metodik 5 s. Tab. 31, obr. 92.

První díl příručky shromažďuje základní informace nutné pro pochopení oboru péče o dřeviny rostoucí mimo les, přehled o technologii ošetření dřevin a zejména dosud téměř nepublikované technologie stromolezectví a zásady techniky výškových prací.

Kniha je členěna do následujících kapitol. První tvoří úvod, druhá je vlastní předmluvou a teprve třetí je již rozsáhlejším zpracováním historie arboristiky. Po těchto třech kapitolách následuje čtvrtá věnovaná péči o dřeviny rostoucí mimo les v České republice, kde je pojednáno i o legislativě a programu péče realizované v rámci ČSOP.

Kapitola pátá je věnována základům morfologie a nomenklatury dřevin, objasňovány nejružnější pojmy včetně teutonismu. Proveden rozbor tvorby vědeckých jmen, zásady priorit. V následné šesté kapitole se sleduje vztah dřevin jako biotopu, kdy stromy dokáží vytvářet oproti primárním producentům i biotop dřeva (obnažené dřevo jako biotop pro houby atd.). Rozebrán význam mechů, lišejníků, bezobratlých ad. Podrobněji rozebírány faktory ovlivňující kvalitu stromových biotopů.

Kapitola sedmá se zabývá dřevinami v prostředí měst. Řeší stresové faktory městského prostředí, kontaminace

a zasolení půdy, netradiční vodní režim. Rozebírá klimatické faktory, prašnost, změněný teplotní režim, pozitivní i negativní dopady a působení zeleně stromů.

Osmá kapitola je věnována postavení dřevin ve volné krajině. Poukazuje na významné funkce této zeleně – asanační, meliorační, izolační, ale také kulturní či estetickou.. Odděleně klasifikována typologie porostů dřevin mimo les dle vzniku, struktury, geografické původnosti. V kapitole se dále rozebírají možnosti pěstební úpravy stávajících dřevin, řeší se výsadba nových dřevin a výchova stávajících.

Výběr dřevin pro výsadbu a zabezpečení jejich stanovištních podmínek je hodnocen v kapitole deváté. Uvedeny zásady přípravy stanoviště, řešení způsob zabezpečování vláhy, ochrana proti mechanickému poškození.

Desátá kapitola ukazuje různé možnosti techniky výsadeb dřevin na trvalá stanoviště. Rozhodování o volbě stanoviště, zdůrazněna je i péče o kořenový systém, závlahy, kotvení dřevin, ochrana před korní spálou, hnojení, mulčování.

Jedenáctá kapitola je věnována řezu dřevin. Na mnoha obrázcích znázorněna technika, volby nevhodných zásahů, řez mrtvého dřeva. Význam doby řezu, vedení řezu, ošetření po řezu, řez prosvětlovací – zásady, řez zdravotní, redukční. Zásady provádění, intenzita opakování kácení (likvidační). Podrobně je pojednáno o řezu keřů a popínavých dřevin. Význam řezu již ve školkách a při následné výsadbě. Zmlazovací řezy, specifické zásady řezu vstářů, plaménku či pnoucích růží.

Rozsáhlá kapitola je věnovaná konzervačnímu ošetření, významu prevence, sanace dutin, fyziologické a fytopatologické souvislosti špatných technologií. Ovlivnění procesu stárnutí, rozhodování o volbě ošetření a následné technologii, na čtyřech stranách jsou příklady s barevnou dokumentací.

Kapitola čtrnáctá ukazuje možnosti pro zajištění korun a možnosti bezpečnostních vazeb. Různé typy jsou bohatě doplněny názornými obrázky.

Následná patnáctá kapitola řeší ochranu stromů, porostů a ploch pro vegetaci při stavebních činnostech. Uvedeny obecné zásady, ochranná opatření se začátkem již v projekční přípravě, ochrana kořenových prostorů.

V kapitole šestnácté jsou rozebírány techniky výškových prací pro ošetřování stromů. Ukázány možnosti využití mechanizačních prostředků, ale i jednoduchých nástrojů, základní vybavení, požadavky na lana, žebříky či plošiny. Užití kladek, stupaček.

Památné stromy je název sedmnácté kapitoly. Vyhlašování, evidence, tabulkové přehledy, význam.

Závěr knihy je věnován samostatným přílohám:

- Příloha 1 – Tabulkový přehled specifík řezů vybraných skupin keřů
- Příloha 2 – Řez u významných rodů a druhů stromů v intravilánu
- Příloha 3 – Popis systému stupaček PIVUS a technika lezení
- Příloha 4 – Bezpečnost práce v korunách stromů
- Příloha 5 – Základní přehled technických norem – Osobní ochranné prostředky proti pádům z výšky
- Příloha 6 – Základní přehled technických norem – Horolezecká výzbroj
- Příloha 7 – Základní přehled technických norem – Další normy vztahující se k činnostem ve výškách a k záchranným pracím

Knihy je v praktické umělohmotné vazbě a svým významem patří mezi vynikající pomůcky nejen pro lesníky a ochránáře přírody, ale i celou širší veřejnost. Její vydání zaplnilo dosud neuspořádané články, nařízení a předpisy.

Doporučuji její prostudování a lze se jen těšit na vydání druhého, v tisku již avizovaného dílu.

Dr. Ing. Eugen Král, CSc.
VOŠ a SLŠ Trutnov

WORLD BIOENERGY 2006

Jeho Veličenstvo, švédský král Karel XVI. Gustafson převzal patronát nad Mezinárodní konferencí a výstavou biomasy pro energii, která se koná letos ve švédském Jönköpingu ve dnech **30. května – 1. června 2006**. V rámci World Bioenergy 2006 proběhne:

- mezinárodní konference za účasti předních expertů z celého světa přednášejících na téma bioenergie

- veletrh ve výstavním komplexu Elmia, kterého se zúčastní přední společnosti rapidně expandujícího sektoru, představí své know-how s možností uzavírání kontraktů
- komplexní výjezdní program, kde se jednotliví zástupci seznámí s praktickou a komerční implementací bioenergetických řešení, jakými je kombinace výroby tepla a elektrické energie, výroben pelet, produkce bioplynu,

- etanolu, energie ze zemědělských plodin, palivové dříví aj.
- II. světová konference zaměřená na pelety a biomasu: „World Pellets 2006“ proběhne jako součást akce World Bioenergy 2006.

Více informací naleznete na: www.worldbioenergy.se

Oficiální mediální partner pro ČR a SR – Lesnická práce, s.r.o. – nakladatelství a vydavatelství, Mgr. Nataša Račková, 604 211 175, raevova@lesprace.cz

SOUTĚŽ KOVÁŘŮ

k výročí vzniku řemeslné školy

V tomto roce si Střední odborné učiliště Jaroměř připomene 120leté výročí počátku vzniku řemeslné školy a 100. výročí postavení budovy pro tuto řemeslnou školu. Při této příležitosti a v duchu těchto oslav připravilo SOU Jaroměř řadu akcí. Významnou událostí bude celostátní soutěž kovářů, která se uskuteční **27. a 28. dubna 2006**. Soutěž je vypsána pro jednu dvojici z žáků SOU, SOŠ ve dvou kategoriích: kovář a podkovář, umělecký kovář a zámečník.

Soutěž je pořádána pod záštitou Sdružení uměleckých kovářů a zámečníků a kovářů a podkovářů Čech, Moravy a Slezska (zadavatel soutěžních úkolů) a města Jaroměře. V rámci těchto oslav se také bude konat 29. dubna 2006 valná hromada Sdružení uměleckých kovářů a zámečníků a kovářů a podkovářů Čech, Moravy a Slezska.

Podrobné informace ke všem akcím získáte na kontaktech: SOU, Studničkova 260, 551 01 Jaroměř,
e-mail: sou.jaromer@tiscali.cz, tel.: 491 812 425.

Zdeněk Vítek
SOU Jaroměř

NOVÁ UČEBNÍ OSNOVA

předmětu Biologie

Odbor středního a vyššího odborného vzdělávání – 23 MŠMT ČR – oznamuje, že byla schválena úprava učebních osnovy předmětu Biologie pro obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem, které dosud využívaly učební dokumenty čj. 27 657/86-221. Tato upravená učební osnova předmětu nahrazuje původní osnovu uvedenou pod výše zmíněným číslem jednáním.

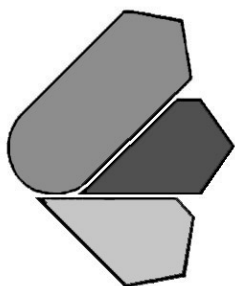
Nová osnova předmětu Biologie byla schválena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 1. února

2006, čj. 1822/2006-23, s platností od 1. 9. 2006 počínaje prvním ročníkem. Učební osnovu předmětu lze získat na webových stránkách NÚOV, případně ji lze objednat v papírové podobě tamtéž.

Odbor 23 MŠMT ČR

CONTENTS

Polabský Butterfly 2006 Flower and wreath binding competition of horticultural and forestry schools	2
International project FANCAM unites agricultural schools in Europe	3
A new Higher Vocational School in Opava introduces itself....	4
Non-traditional forms of education in forestry An insight into foreign countries	6
Slovak Agricultural and Food Chamber Its mission, organisation and activities	7
Educational and training priorities of vocational schools.....	9
A conference in Štrba Conclusions and recommendations from a discussion about the education of teachers of specialised subjects	12
Pedagogic commission From its activities: edition of textbooks, pedagogic documents, extension education, GCE examination	13
Competition of young farmers Milk competition of students	15
White source of life Regional round of milk competition	15
Polabský Butterfly was inviting Spring Flower and wreath binding competition of horticultural and forestry schools	16
The youth against famine An artistic competition.....	18
Important jubilees Secondary Vocational School in Velká Chuchle famous for its training of riders of racing horses	18
SALIMA 2006 Some comments on the food fair held in Brno	20
A Textbook of Hydrobiology A review	24
Care of tree species growing outside the forest – I A review of a specialised textbook.....	25
World Bioenergy 2006 International conference with an exhibition of biomass for energy	26
Competition of blacksmiths on the occasion of the foundation of a craft school	27

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

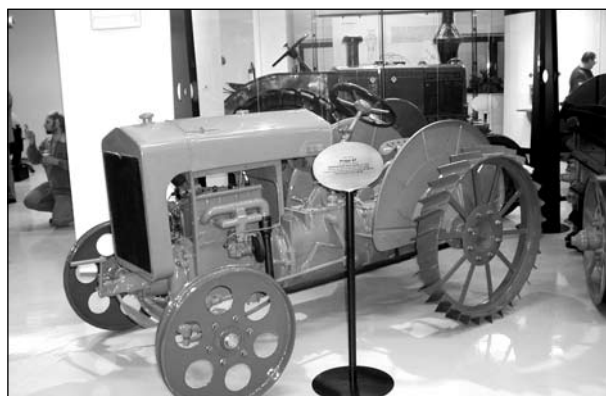
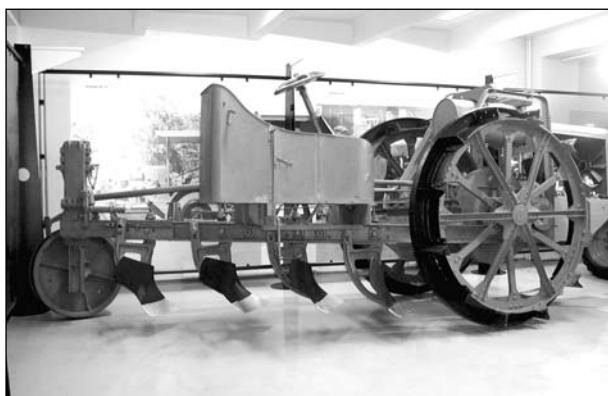
Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 70 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejší „Domě zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

Jede traktor

Od 23. března 2006 je v Národním zemědělském muzeu (Praha 7-Letná, Kostelní 44) otevřena nová expozice – sbírka historické motorové zemědělské techniky.

Podrobnější článek naleznete v příštím čísle nebo na www.nzm.cz

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2
tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz
Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra
tel., fax: 037/791 02 24, e-mail: palenikova@agroinstitut.sk
Redaktorka: Ing. Gabriela Páleníková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč,
roční předplatné 150 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZPI Praha

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava; Ing. Igor Drobny, PhD., SZáŠ Piešťany; PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., IVP ČZU Praha; Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha; Ing. Břetislav Kábele, SOŠ České Budějovice; Ing. Jan Kot, ISŠ Cheb; Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra; Mgr. Drahomíra Kučírková, CSc., KPP SPU Nitra; PhDr. Dana Linhartová, CSc., ÚHV PEF MZLU Brno; Ing. Tibor Masár, PhD., MP SR Bratislava; Ing. Josef Matoušek, MZe ČR; Ing. Mária Múdra, ZSSP Rakovice; prof. Ing. Milan Slavík, CSc., IVP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR; Ing. Jan Vajs, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora